

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PROBLEMATIKA LEVICOVÉHO EXTREMISMU
V ČESKÉ REPUBLICCE**

Autor práce: Ivana Kozelská

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Alena Čejková

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Aleně Čejkové, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KOZELSKÁ, I. *Problematika levicového extremismu v České republice: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2015. 57 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Alena Čejková.

Klíčová slova: extremismus, radikalismus, extrémní levice, policie

Bakalářská práce se zabývá problematikou soudobého extremismu v České republice, zvláštní pozornost věnuje radikální levici. Snaží se pojednat o historii, rozdělení extremistických skupin a současných směrů extremistických hnutí. Samotný termín „extremismus“ je nejednotně vykládán, a proto si práce všímá různých definic a pojetí, snaží se rozdělit podle aktuálních poznatků současné extremistické proudy. Pojednává o významných střetech levicových extremistů s policií, zvláště je zde popsán střet levicových extremistů s policejními složkami u příležitosti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze v roce 2000 a konáním akce Czech Tek v roce 2005.

ABSTRACT

KOZELSKÁ, I. *Left-Wing Extremism in the Czech Republic: Bachelor thesis.*
České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2015. 57 p.
Supervisor: PhDr. Alena Čejková.

Key words: extremism, radicalism, extreme left, police

This bachelor thesis deals with the problems concerning the Extremism in the Czech Republic nowadays. It focuses on the far left extremist scene. Furthermore, the work attempts to outline the history, different categories of extremist groups and current extremist movements. The term “extremism“ is not always interpreted in the same way, so the work takes into consideration various definitions and approaches and it attempts to categorize the extremist streams according to the current findings. Last but not least the paper also describes recent clashes between the police and far left extremist. It deals with the huge conflicts of left-wing extremists. In addition, there is written the conflict of left-wing extremists with police forces on the occasion of the International Monetary Fund and World Bank in Prague in 2000 and the Czech Tec event. in 2005.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	12
2 Vymezení základních pojmů.....	15
2.1 Pojem extremismus	15
2.1.1 Pojem extremistu.....	17
2.2 Rozdělení extremismu	19
➤ Pravicový extremismus.....	20
➤ Levicový extremismus.....	20
➤ Náboženský extremismus	21
➤ Etnický extremismus.....	22
➤ Environmentální extremismus	22
➤ Nový extremismus	22
3 Problematika levicového extremismu v České republice	24
3.1 Hlavní směry levicového spektra	24
➤ Dogmatický marxismus-leninismus a dogmatický komunismus	25
➤ Trockismus.....	25
➤ Anarchismus	26
➤ Autonomní scéna, punk a další ultralevicové subkultury	26
3.2 Organizace levicového extremismu	26
➤ Autonomní scéna	26
a) Československá anarchistická federace (ČSAF, dříve ČAF)	26
b) Anarchistický černý kříž (ABC).....	27
c) Federace sociálních anarchistů (FSA)	27
d) Antifašistická akce (AFA)	27
e) Organizace revolučních anarchistů – Solidarita (ORA-S).....	28
f) Feministická skupina 8. března (FS8B)	28

➤	Anarchistická scéna	29
a)	Československé anarchistické sdružení (ČAS).....	29
b)	Anarchistická federace (AF).....	30
➤	Neobolševická scéna.....	31
a)	Komunistická strana Československa (KSČ, dříve Strana československých komunistů SČK).....	31
b)	Komunistická mládež Československa (KMČ).....	31
➤	Marxisticko – trockistická scéna.....	31
a)	Socialistická solidarita (SOSO)	31
b)	Socialistická alternativa – Budoucnost	32
3.3	Mentalita levicových extrémistů	32
4	Významné střety policie s levicovými extrémisty	34
4.1	Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světová banka (SB).....	34
➤	Mezinárodní měnový fond	34
➤	Světová banka.....	35
➤	Co by se mělo změnit?.....	35
➤	Přípravy na MMF a SB.....	36
➤	Příprava levicových aktivistů na 55. výroční zasedání MMF a SB v Praze.	36
➤	Realizace plánovaných akcí.....	38
➤	Zhodnocení	39
4.2	Czech Tek.....	40
	Průběh akce	41
➤	Policejní zásah	41
➤	Vyčíslení nákladů na zásah a způsobených škod.....	42
➤	Děni po Czech Teku	42
5	Dotazníkové výzkumné šetření	44
5.1	Cíl výzkumného šetření	44
➤	Metody výzkumného šetření.....	44

➤	Charakteristika zkoumané skupiny	44
➤	Výzkumný problém	45
➤	Hypotézy a jejich vyhodnocení.....	46
➤	Závěr výzkumného šetření.....	47
➤	Vzorek respondentů.	49
	Závěr	50
	Seznam použitých zdrojů	52
	Seznam zkratk	56
	Přílohy.....	57

Úvod

Tématem bakalářské práce je problematika extremismu se zaměřením na radikální levici. Jedná se o poměrně sledované téma. Poutá větší pozornost vždy, když při něm dochází ke střetu různých extremistických a radikálních hnutí. Demokracii si vysvětlují tak, že lze hlásat jakékoliv názory, rasovou, nacionální a xenofobní nenávisť. Naproti tomu stojí levicovní radikálové, kteří jsou proti této nenávisti, avšak z našich ulic si udělali válečné hřiště, kdy musí zasahovat Policie České republiky a jiné bezpečnostní složky státu.

Pádem berlínské zdi (9. listopadu 1989) nastalo zcela nové období. Došlo postupně k rozpadu takzvaného východního bloku v čele se Sovětským svazem. Skončila studená válka a byla rozpuštěna Varšavská smlouva. Především došlo k uvolnění ve vojensko- politických vztazích Východ- Západ, tím se výrazně snížilo nebezpečí globálního, především jaderného konfliktu. Na druhé straně došlo ke zvýšení rizika v oblasti bezpečnosti, kde můžeme počítat s jevy, jako jsou národnostní a etnické konflikty, náboženská nesnášenlivost, migrace velkých skupin obyvatelstva, zvyšování a frekvence, agresivity a bohužel i úspěšnosti terorismu.

Po listopadu 1989 se v České republice začal vytvářet demokratický pluralitní systém. Lidé smýšlející jinak dostali šanci na přednesení svých názorů, které doposud nemohli zveřejnit. Začaly vznikat nové politické strany a s nimi organizace a hnutí vybočující z politického středu, které byly veřejností označovány za extremistické a radikální síly, byly za své projevy postaveny na okraj společnosti. Politický, resp. sociálně vědní výzkum, který umožňuje pochopit a vysvětlit tento složitý fenomén, hraje důležitou roli v boji proti extremismu svými teoretickými a faktografickými poznatky, může pomoci bezpečnostním, justičním i dalším státním složkám. K radikálním postojům a k nárůstu extremistických projevů dochází za určitých společenských podmínek, z nichž za nejvýznamnější lze označit nárůst zločinnosti, zvýšení počtu asociálních osob, zvýšenou migraci, snížení prestiže státního aparátu.

Extremismus je v demokratické společnosti vnímám jako negativní sociálně- patologický jev, proti jehož příčinám se postupuje státně mocenskými prostředky. Společnost tento fenomén vnímá většinou až v jeho neškodlivější podobě, kdy se příznivci těchto extremistických hnutí projeví tak, že dochází k zásahům do základních

práv a svobod druhých, poškozování majetku či jiných nežádoucích jevů, většinou se jedná o trestné činy nebo přestupky. Extremismus je velmi rozmanitý ve svých podobách, ve své nejradikálnější formě – terorismu je schopen narušit i stabilní občanské společnosti.

Právo na život a jeho ochranu je jedním ze základních lidských práv, což je deklarováno v Ústavě České republiky, která byla přijata v roce 1991. Stát bere na sebe značný díl odpovědnosti za ochranu obyvatelstva, proto musí s Listinou základních práv a svobod vytvářet účinné ochranné mechanismy, do kterých je zahrnuta i hrozba terorismu a ostatní mimořádné události.

Problematika extremismu je většinou obyvatel lhostejná i přesto, že se jedná o vysoce nebezpečný protispolečenský jev. Extremistické skupiny jsou rovněž nebezpečné v tom, že poměrně snadno získávají nové členy, především z řad mládeže a stávají se útočištěm lidí, kteří se nemohou účelně zařadit do běžné společnosti, a tím v nich vyvolávají falešný pocit, že někam patří. Plyne z toho nebezpečí ze snadné psychické manipulace zejména mladých lidí ve věku 15 až 19 let. Další problém vzniká z organizovanosti některých extremistických skupin, která dosahuje vysoké úrovně za využití moderních komunikačních prostředků, jakými jsou mobilní telefony a internetová síť. Za pomocí těchto prostředků si mezi sebou vyměňují své zkušenosti, mohou se účelně organizovat a zahlazovat stopy o svém působení a získávat finanční prostředky na svoji činnost.

V našich podmínkách historie extremismu trvá cca 24 let, což je poměrně dostatečná doba na to, aby byl k dispozici dostatek studijních materiálů a odborné literatury, který by umožnil seriózní analýzu a srovnání. Tento problém je diskutován v humanitních vědních disciplínách ale i na půdě státních orgánů. Čas ukáže, jak se naše společnost dokázala připravit na řešení tohoto závažného problému.

Bakalářská práce na téma: „*Problematika levicového extremismu v České republice*“ bude rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Teoretickou část budou tvořit čtyři kapitoly. První z nich se bude zabývat cílem a metodikou bakalářské práce, druhá kapitola se bude zabývat vymezením základních pojmů, třetí kapitola bude věnována problematice levicového extremismu v České republice a čtvrtá kapitola významným střetům policie s levicovými extremisty.

Praktická část se bude zabývat cílem výzkumu, hypotézami, charakteristikou respondentů, metodou výzkumu s vymezením postupu a výzkumných otázek, rozbořením šetření včetně tabulek, grafů, diskusí a shrnutím výsledků výzkumu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem bakalářské práce bude pomocí orientačního dotazníkového šetření zjistit u vybrané skupiny osob jejich postoj k problematice levicového extremismu a vztah k vědomostem této skupiny o dané problematice. Skupina vybraných osob budou studenti a učitelé středních a vysokých škol.

Extremismus představuje proti-systémový, krajně vyhrocený postoj, nepřátelské ideologie, postoje a názory na demokratický systém, které se objevují v pozadí destruktivních aktivit, tyto se snaží nahradit demokratický systém systémem antagonistickým. Postoj je sklon ustáleným způsobem reagovat na předměty, osoby, situace a na sebe sama. Je součástí osobnosti, souvisí se sklony a zájmy osobnosti, předurčuje poznání a chápání, myšlení a cítění. Postoje se získávají na základě vědomostí, dovedností nabytých během života, především vzděláním a sociálními vlivy. Postoje jsou relativně trvalé a obsahují složku poznávací, emotivní a činnou.

Bude užito i aktuálních poznatků z policejní praxe, týkajících se páchání trestných činů a přestupků příznivci extremistických hnutí a statistik ministerstva vnitra, což bude následně doplněno kazuistikami významných střetů policie s levicovými extremisty, jejich analýzou a zhodnocením policejního zásahu.

Teoretická část bude zpracována na základě studia dostupné literatury předních českých odborníků z odvětví zabývajících se problematikou extremismu a dalších disciplín s tím souvisejících, např. práva, pedagogiky, psychologie a kriminologie, dále bude využito informací z různých zdrojů, jako jsou odborné publikace, zprávy státních orgánů, organizací, institucí, využít bude i internet. Bude zde tedy definován pojem extremismus a jeho hlavní směry, dále zde bude stručně rozebrán a charakterizován vznik a vývoj levicového extremismu v České republice. Bude zde využita metoda historická. Její význam spočívá v tom, že pokud chceme pochopit současnost a budoucnost, musíme poznat také minulost.¹ Bude zde podán ucelený přehled o hlavních směrech levice, jejich organizaci a mentalitě. K tomu budou využity metody sběru dat,

---

¹ MURDZA, K. *Sociologický výzkum*. České Budějovice. 2010, s. 24.

metody analýzy dat. „Metóda v gréčtině „*methoda*“ označuje cestu, návod, resp. spôsob dosiahnuia cieľa”.²

Bude využita metoda typologická analýza dat, kde bude definován pojem extremismu z různých pohledů.

Typologická metoda se často aplikuje v přípravné fázi výzkumu a většinou se prolíná s dalšími metodami (statistickou, srovnávací aj.).³

V praktické části bude zpracován návrh strukturovaného dotazníku pro vybranou skupinu obyvatelstva a budou zde prezentovány jeho výsledky. V této části budou využity i metody dotazníkové, matematické, grafické a statistické.

Cílem výzkumu bude pomocí kvantitativní metody šetření - standardizovaného dotazníku zjistit postoj a vztah respondentů k problematice levicového extremismu. Při tomto šetření o vztahu proměnných bude nutné sestavit výzkumné otázky, ty pak určí proměnné, na které bude soustředěna ve výzkumu pozornost. Metody, které jsou zaměřeny na těchto principech, budou rozpracovány tak, aby odpovídaly co nejvíce předmětu zkoumání. Důraz bude především kladen na to, aby měření bylo validní a reliabilní. Dotazník bude tvořen 11 otázkami.

Cílovou skupinu respondentů budou tvořit studenti a učitelé středních a vysokých škol. Osoba, které je určen dotazník, se nazývá respondent (recipient).⁴ Celkem bude rozdáno 150 anonymních dotazníků, neúplné budou z výzkumu vyřazeny. Respondenti budou dotazníky vyplňovat na základě anonymity a dobrovolnosti. Budou ujištěni, že jejich odpovědi budou pouze součástí výzkumu této bakalářské práce. Vyplněné dotazníky budou respondenti vhazovat do připravené urny a tím bude zaručena jejich anonymita.

Cílem kvantitativního výzkumu je testování hypotéz o sociálních skupinách, ne o jedincích.⁵ Metoda kvantitativního výzkumu bude zvolena pro její vhodnost pro práci s větším počtem respondentů. Data k výzkumu budou získána prostřednictvím dotazníkového šetření. Otázky v dotazníkovém šetření budou ve většině případů

---

² MURDZA, K. *Sociologický výzkum*. České Budějovice. 2010, s. 21.

³ REICHEL, L. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha. 2009, s. 29.

⁴ PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 22.

⁵ PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 19.

uzavřené. Nejpoužívanějším způsobem pro standardizaci odpovědí jsou „uzavřené otázky“.⁶

Závěry z kompletně vypracovaných dotazníků budou sumarizovány do datové matice. Dílčí výsledky budou následně zpracovány do tabulek a doplněny přehlednými grafy s příslušným komentářem.

Závěrečné shrnutí praktické části bude obsahovat diskusi a potvrzení či vyvrácení pracovních hypotéz s následným doporučením využití získaných informací pro zefektivnění prevence a zvýšení právního povědomí dané problematiky celé veřejnosti.

---

⁶ PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 19.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Pojem extremismus

Extremismus je běžný pojem, není právně definován, a ani v odborné praxi není jednotný názor na jeho vymezení. Obsah pojmu extremismu dosud není přesně definován, neboť slovo extrém je odlišně chápáno ve společenských vědách, politické praxi,⁷ praxi státních orgánů, ale i v běžném jazyce.

Extremismus je přímo závislý na uspořádání a stavu společnosti, v níž se projevuje,⁸ vyrůstá z intolerantních nálad ve společnosti. Jedná se o fenomén, který je vyvoláván mnoha příčinami sociálního, ekonomického, ideologického, náboženského, etnického a ekologického charakteru nebo kombinací těchto příčin.

Základem extremismu jsou různé myšlenkové ideologie, kterým je společné zpochybňování demokratických základů společnosti nebo určitých lidských práv a svobod. Aktivity extremismu se projevují organickou a systematickou formou verbální, grafickou a fyzickou. Nejčastěji se jedná o slovní a fyzické napadání, výtržnictví, poškozování majetku a propagace ideologií, které vybočují z ústavních a zákonných norem a jsou v rozporu se základy právního řádu.

Podle potřeb Policie České republiky lze extremismus charakterizovat jako: „verbální, grafické, fyzické a jiné aktivity, spojené zpravidla s vyhraněným ideologickým nebo jiným kontextem, které vyvíjejí jednotlivci nebo skupiny osob s názory výrazně vybočujícími z všeobecně uznávaných společenských norem se zřetelnými prvky netolerance, zejména rasové, národnostní, náboženské nebo jiné obdobné nesnášenlivosti, a které útočí proti demokratickým principům, společenskému uspořádání, životu, zdraví, majetku nebo veřejnému pořádku.“⁹

Definice Ministerstva spravedlnosti zní: „Trestné činy extrémní povahy jsou pro společnost nebezpečné činy spočívající v užití násilí, vyhrožování usmrčením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, ve veřejném hanobení a podněcování k nenávisti, ublížení na zdraví, namířená proti skupinám obyvatelů nebo

⁷ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha. 2001, s. 13.

⁸ CHMELÍK, J. *Extremismus*. Praha. 1997, s. 5.

⁹ *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 23. 6. 1999, kterým se upravuje činnost příslušníků PČR na úseku boje proti extremistické kriminalitě*. Praha: PČR (interní předpis) 1999.

jednotlivců pro jejich politické přesvědčení, národnost, rasu a vyznání, v podpoře či propagaci hnutí směřující k potlačení práv a svobod občanů, hlásání národnostní, rasové, třídní nebo náboženské zášti a ve veřejném projevu sympatií k fašismu nebo jinému podobnému hnutí.¹⁰

V materiálech Bezpečnostní informační služby se hovoří, že extremismus je obecný, spíše politologický pojem, který se vztahuje na hraniční, nestandardní či jinak abnormální společenské jevy a jejich nositele. Dále je zde zdůrazněno, že v bezpečnostním a zpravodajském kontextu musí tato kategorie obsahovat i znaky antagonismu vůči stávajícímu politickému a sociálnímu řádu, což je doprovázeno určitými aktivitami s cílem daný politický systém v nejlepším případě odstranit, či alespoň destabilizovat.¹¹

Institut pro kriminologii a sociální prevenci Ministerstva spravedlnosti ČR chápe extremismus jako souhrn určitých sociálně patologických jevů vytvářených více či méně organizovanými skupinami osob.¹² Přičemž je nutno dodat, že extremismus se stává předmětem zájmu kriminologie až tehdy, je-li spáchána trestná činnost, která je projevem rasové, národnostní, politické či náboženské nesnášenlivosti.

Samotný pojem „extremismus“ vychází z latinského termínu „extremus“, označující ležící pozici. Z hlediska jednání a uvažování člověka se jedná o nejzazší, krajní, přemrštěný a výstřední postoj.¹³ Takto vymezený pojem extremismu se jeví jako příliš široký a proto je nutné ho dále upřesnit. Extremismus můžeme rozlišit z různých hledisek:

➤ **Akademický pojem**

Extremismus je primárně definován a užíván v rámci společensko-vědních disciplín, kde důraz je kladen na interdisciplinární přístup k tomuto fenoménu. Politologie věnuje extremismu největší pozornost, extrém z jejího pohledu je vnímán jako krajní odchylka od zavedených společensko-politických norem. V politologii je extremistické uvažování a jednání spojeno s opozicí vůči celému zavedenému politickému systému, které vhodně kombinuje užití legálních politických forem a

---

¹⁰ MAREŠOVÁ, A. *Kriminologie a právní aspekty extremismu*. Praha. 1999, s. 94.

¹¹ *Výroční zpráva 2004* [online]. 2005 [cit. 2015-01-03]. Dostupné z WWW: < <http://www.bis.cz/n/2005-06-01-vyrocní-zprava-2004.html> >.

¹² MAREŠOVÁ, A. *Kriminologie a právní aspekty extremismu*. Praha. 1999, s. 96.

¹³ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 7.

prostředků s nelegálními praktikami včetně násilí. Extremismus je politology nejčastěji vymezován jako „antiteze“ demokracie s tím, že je doprovázen extrémními postoji a vyhraněným veřejným jednáním včetně organizované činnosti probíhající v rámci krajních politických subjektů. Pro odlišení politického extremismu od politického radikalismu je důležité pojetí opozice.

Extremisté ztělesňují fundamentální a ideologickou opozici, která nehodlá změnit pouze vládu, ale celý politický systém,¹⁴ přičemž k tomuto účelu využívá všechny legální a nelegální prostředky a neváhá použít násilí. Naproti tomu radikálové představují legální opozici vůči dané vládě, usilují o změnu vlády v rámci daného politického systému, k tomuto účelu používají legální prostředky, i když některé jsou na samém okraji ústavního rámce. V politice je radikalismus užíván v širokém kontextu a nemusí být vždy ztotožňován pouze s opozicí. Za radikální může být označena jakákoliv strana, která hlásá a uskutečňuje zásadní, nekompromisní řešení dílčích problémů.¹⁵

➤ Úřední pojem

Extremismus ve většině zemí Evropské unie není definován, není pojmem právním, ale byl zaveden jako pojem úřední. V podstatě funguje jako sběrný pojem, neboť jsou zde zařazeny všechny projevy a formy jednání a uvažování, které vybočují z legálního a ústavního rámce. Tím se pojem extremismu značně rozšiřuje, protože jsou zde řazeny i nepolitické extrémní jevy a projevy (např. hooligans, krajní ekologická hnutí, náboženské sekty apod.). Od vzniklé situace se pak odrážejí různé definice extremismu ze strany státních orgánů, které pak formují protiextremistickou politiku.

2.1.1 Pojem extremist

Podstatnou otázkou v problému extremismu je, koho můžeme za extremistu označit?

Extremisté věří ve svou pravdu a jsou ochotni ji prosazovat legálními i nelegálními prostředky včetně násilí. Vyhrocují problémy a sociální napětí, a dovádějí je ke konfrontaci se státní mocí. Záměrně a organizovaně se snaží způsobit ve

---

¹⁴ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 10.

¹⁵ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 16.

společnosti politickou krizi, která má oslabit a zdiskreditovat státní moc, aby se vytvořily příznivé podmínky pro realizaci jejich politicko-mocenských cílů.

O odlišné pojetí pojmu extremisty můžeme opřít výklad, je-li demokracie svou podstatou pluralitní, musí se v ní najít místo na názory každého jedince, hnutí a organizací, tedy i těch označovaných za extremisty. Sama pluralita a inkluze demokracického systému patří k měřítkům jeho legitimacy. Právě tendence vydávat nesouhlas s vládou za útok na systém a vylučovat radikální protivládní opozici vně přípustné kritiky může ve svých důsledcích otřást legitimitou režimu jakožto odvozeného z vůle rovných a svobodných občanů.¹⁶

Nad stejnou otázkou se zamýšlí i další autor (Štefan Danics) ve své knize. Tvrdí, že extremismus je směr, který se snaží změnit politický systém ve svůj prospěch.¹⁷ Není takový ale každý politický směr? Každá politická strana se snaží prosadit ve volbách, aby mohla realizovat svoje vlastní postoje a názory, které považuje za nejlepší a nejvýhodnější. Každý občan, který jde k volbám, si může program přečíst, v něm se o těchto názorech dozví a může se s nimi ztotožnit anebo je odsoudit a rozhodnout se, zda bude stranu volit nebo nevolit. Což je podstata demokracie, protože má právo volby. Další alternativní možnost nabízí voličům radikální pravice a levice, pokud je demokracie systém, ve kterém má každý člověk právo prosazovat a prezentovat svůj názor ostatním, patří tedy do ní i extremismus a jeho myšlenky.

Další problém je názor veřejnosti na extremismus. Extremistické organizace se nikdy nedostanou na takovou společenskou pozici, která by jim umožnila ve státě prosadit své názory. Hlavním důvodem je chybějící pevný a jednotný názorový koncept.¹⁸ Ultralevice ani ultrapravice nefungují jako celek, spíše se jedná o různé samostatné spolky, z nichž každý má trochu jiný pohled na problém. V jediném bodě se všichni jednoznačně shodnou, že je nutná změna systému, ale způsoby, jak toho dosáhnout se zásadně liší.

Extrémisté využívají nespokojenosti občanů se stávajícím systémem, aby prosadili své myšlenky. Lidem nabízí jednoduchá a jednoznačná řešení jejich problémů. Například upozorňují na nárůst kriminality, nebo krizi identity, se kterou se zejména

---

¹⁶ STRMISKA, M. *Demokracie, extremismus, antisystémová orientace*. Brno. 1998, s. 38.

¹⁷ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. Praha. 2002, s. 5.

¹⁸ DANICS, Š. *Extremismus hrozba demokracie*. Praha. 2002, s. 5.

potýkají mladí lidé. Za adekvátní řešení považují nastolení pořádku ve státě pomocí zákona.

Extremistické skupiny se formují především z řad mládeže. V této věkové kategorii není člověk svázán starostmi o rodinu, zaměstnání, nebo majetek, ale ve společnosti si teprve hledá své místo a je otevřen novým myšlenkám. Pokud takovému jedinci někdo nabídne členství v kolektivu a uznání od vrstevníků, je téměř jisté, že neodolá. Černobílé vidění světa, malá životní zkušenost, popírání zavedených způsobů chování zavedou mladého člověka snadno do extremistických hnutí a organizací, aniž by si uvědomil podstatu svého rozhodnutí. Na základě toho je zkreslený názor veřejnosti. Lidé se na extremisty dívají jako na skupinu pubertáků, kteří protestují proti všemu a nechtějí se přizpůsobit zaběhnutým normám.

Další kategorií jsou lidé, kteří se nemohou účelně zařadit do běžné společnosti a extremistické skupiny se stávají jejich útočištěm. Vyvolávají v nich falešný pocit, že někam patří.

Každý extremistu je tedy označen nálepkou individua, neschopného se zařadit do společnosti. Tato interpretace je však nesprávná. K významné chybě došlo, když přední politici a představitelé státu se snažili o definici a vymezení pojmu extremismus, aby tyto skupiny mohli nějakým způsobem zařadit. Snaha o zařazení do stejné kategorie ty, kdo porušují lidská práva a zároveň ty, kdo je hájí, je poněkud absurdní. Za extremisty byli označováni ti, kteří se stali nepohodlnými nebo ti, kteří zastávali málo loajální postoje. Díky tomu se některé ekologické organizace této nálepky již nezbavily. Snaha o zlepšení životního prostředí byla degradována na úroveň propagace fašismu.¹⁹

2.2 Rozdělení extremismu

Extremismus, projevující se na území České republiky, je výrazně ovlivňován ideologicky. Extremistické aktivity je podle ideové motivace možno rozdělit do tří základních skupin. Avšak tato kvalifikace je pouze pomocným kritériem pro lepší orientaci v problematice extremismu. Z tohoto hlediska jsou extremistické aktivity nejčastěji děleny na pravicové a levicové. Existují ovšem i další typy extremismu, v

---

¹⁹ KELLER, J. *Extremismus a stigmatizace*. Brno, 1998, s. 76.

nichž nemusí být tato pravolevá dimenze obsažena. S ohledem na toto konstatování je možné vymezit extremismus takto.²⁰

➤ **Pravicový extremismus**

Pravicově extremistická hnutí stojí v opozici vůči vládě, centralizaci státní správy a globalizaci vnitřní politiky v oblasti národnostní, životního prostředí, sociálních menšin, ochrany práv jednotlivců atd. Tento společenský jev netvoří jednotnou ideologii, je však možné říci, že jeho základem je vypjatý nacionalismus a rasismus. Pravicoví extremisté bývají zpravidla vojensky organizováni ve skupinách, cvičí se v používání zbraní. Dochází k tomu, že méně psychicky odolní členové těchto skupin se uchylují jak k pokusům o vraždy osob z národnostních, rasových a jiných důvodů, tak i k teroristickým útokům na představitele státní moci. Jedním z nejagresivnějších a vrcholných projevů pravicových extremistů jsou promyšlené útoky na život.

Pravicově extremistická scéna je stále více poznamenávána radikalismem mladých lidí, kteří často nedomyšlejí dosah hlásaných myšlenek. Svě přesvědčení, třebaže je povrchní a heslovité, prosazují spíše s fanatismem než argumentací. Přitahuje je přímá akce a k realizaci spíše dochází v mase než individuálně.

➤ **Levicový extremismus**

Levicový extremismus (anarchismus, komunismus) směřuje k tomu, že klade do popředí princip rovnosti a snaží se jej rozšiřovat na všechny oblasti života. Zatímco v komunismu je zásadou rovnosti překryta idea individuální svobody, v anarchismu platí každá forma státnosti za represivní.²¹

Levicový extremismus můžeme dále rozlišit na anarchistické skupiny, jejichž myšlení je zaměřeno více bojovně proti stávajícímu řádu. Anarchisté chtějí dosáhnout svobody člověka a snaží se o násilnou změnu celé společnosti. Druhou skupinu tvoří autonomní skupiny, které naproti tomu deklarují, že člověk může být svobodný i v rámci svého životního stylu a nesnaží se o změnu celé společnosti.

---

²⁰ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno. 2003, s. 27.

²¹ MAREŠ, M. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno. 2003, s. 22 .

Obecně platí, že cílem levicového extremismu je osvobození člověka od všech útlaků ze strany společnosti a státu.

➤ **Náboženský extremismus**

Mezi extremistické jevy bývá zařazována i činnost náboženských sekt a náboženských seskupení. Hlavním cílem jejich snahy je získat výrazné zastoupení z řad mládeže a snaha rozvinout zde různé aktivity, včetně podnikatelských. Zhruba od roku 1998 je však činnost náboženských sekt málo medializována a zdá se proto, že jejich činnost spíše stagnuje.²² Snahou těchto organizací je proniknutí do státních struktur s cílem zde získat pevné pozice, které by jim umožnily pracovat ve prospěch skupiny.

Za náboženský extremismus označujeme takové jednání jejich členů a příznivců náboženských skupin, které je ovlivněné jejich náboženským zaměřením. Jednání se projevuje porušováním práva nebo chováním, které bývá označováno jako sociálně-patologické nebo sociálně-nežádoucí.

Náboženská sekta je relativně uzavřené seskupení osob stejného náboženského smýšlení s pevně organizovanou strukturou a s absolutistickými nároky na podřízenost členů s dogmatickými názory a zásadami. Nebezpečnost sekty spatřuji v tom, že od svých členů požaduje absolutní závislost na skupině a jejich vůdcích, vzdání se vlastní identity i hmotných statků, nebo dokonce vlastního života. Náboženská sekta uplatňuje vůči svým členům rozmanité formy psychické manipulace a násilí, které často vyústí v destrukci osobnosti.

Z pohledu policie se jedná o organizované skupiny lidí založené na dogmatickém náboženském, pseudonáboženském nebo mystickém základu.

Členové žijí zpravidla v komunitě nebo ve společenství pod psychickým vlivem jedné nebo více osob, na nichž jsou psychicky nebo i ekonomicky závislí a odmítají určité společenské normy včetně zákonů.²³

---

²² *Co je extremismus*[online].2010 [cit. 2015-01-03].Dostupné z WWW: < <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>>.

²³ *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 23. 6. 1999, kterým se upravuje činnost příslušníků PČR na úseku boje proti extremistické kriminalitě*. Praha: PČR (interní předpis) 1999.

➤ **Etnický extremismus**

V prosazování etnického zájmu je využíváno nedemokratických metod (i násilí), je hlášána kulturní a politická výlučnost etnika, časté je propojení se separatistickými požadavky. Prioritní důraz na vlastní etnikum vede etnické extremisty k tomu, že nerespektují demokratické principy a základní práva ostatních lidí.²⁴

➤ **Environmentální extremismus**

Environmentální extremismus je spojen s destruováním demokratických principů a popíráním některých základních lidských práv a svobod. Záchrana Země podle diktátu environmentálních extremistů s sebou nese zánik západních liberálních demokracií a potlačení některých lidských práv, neboť jde o popření moderního způsobu života a současné globalizace. Jedná se o obtížně definovatelný typ extremismu, a proto je obtížné pod něj řadit různá radikální ekologická hnutí.²⁵

➤ **Nový extremismus**

Nový extremismus zahrnuje militantní ochránce zvířat či antiglobalizační aktivisty. Často se zde pracuje s kategorií ekologického extremismu, i když vůči ní existuje silná kritika. Odpůrci této kategorie poukazují, že označení známých a vlivných ekologických hnutí za hnutí extremistická, vede k jejich deklasování na úroveň propagace fašismu. Faktem zůstává, že záchrana Země v pojetí ekologických extremistů s sebou často nese potlačování některých lidských práv. Vede k tomu, že příznivci těchto skupin se dopouštějí trestné činnosti. Poškozují majetek, snaží se zabránit některým legálním činnostem, které podle jejich subjektivního názoru škodí životnímu prostředí. Životní prostředí je pro ekologické extremisty nejdůležitější hodnotou.

Mezi nové fenomény extremismu by se dalo zahrnout:

a) strukturalizace a profilace

- z prostředí skinheadů se vyprofilovaly ryze neonacistické a fašistické organizace
- v anarchistickém prostředí se vytvářely skupiny tvrdých autonomů, kterým je blízká idea společenského chaosu a násilných revolučních akcí proti kapitalismu

---

²⁴ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 32.

²⁵ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 33.

- z bývalých ortodoxních komunistů vznikly akceschopné organizace s pevnou strukturou a taktikou atd.

b) internacionalizace

- velmi aktivní navazování zahraničních kontaktů
- vstup do mezinárodních ideově blízkých struktur

c) rozvoj informačních technologií

- v komunikaci
- při výrobě propagační materiálů

d) organizovanost a koncepčnost

- budovat propracované komunikační a organizační struktury sdružující uvědomělé a aktivní členy
- získat vliv na mládež s cílem získat nové členy

3 Problematika levicového extremismu v České republice

3.1 Hlavní směry levicového spektra

Příslušníci levicového extremismu se pokoušejí o vytvoření společnosti, ve které by panovala naprostá rovnost. Mezi jejími členy by byly vzájemné harmonické vztahy, založené na principu sounáležitosti, tolerance, dobré vůle a obětavosti. Realizace této představy vyžaduje zrušení všech doposud existujících komunit (států).²⁶

Levicoví extremisté mohou vycházet z ucelené ideologie anarchismu a komunismu a dále z komunistických odnoží v podobě trockismu, stalinismu a maoismu.²⁷

Ideové názory rozdělují levicovou extremistickou scénu v podstatě na dvě skupiny (anarchisté a dogmatictí komunisté, nebo anarchoautonomové a neobolševici) a další podskupiny. Není jednoduché vymezit toto rozčlenění, protože jejich názory se v malé nebo větší míře prolínají. Dalším důvodem je fakt, že levicové organizace vytváří v České republice rozsáhlou síť různých organizací, které můžeme pro jejich orientaci rozdělit na autonomní, anarchistická a neobolševická uskupení. Členové a sympatizanti autonomních a anarchistických uskupení se hlásí k myšlence vyřešit všechny sociální a ekonomické problémy zavedením bezstátní neautoritářské federace autonomních komun. Ty se nepotřebují řídit obecně daným právním řádem, ve kterém lidé žijí na základě vzájemné dohody. K dosažení tohoto utopického stavu anarchisté a autonomové uznávají kromě neagresivních forem také násilné útoky proti cizímu majetku či osobám. Cílem neobolševiků je zásadní revize vývoje v českém státě po roce 1989, spojená se snahou obnovit v nějaké formě režim totalitního komunismu.

Politickou základnu levicového extremismu vytvářejí organizace anarchoautonomního hnutí. Levicový extremismus zahrnuje pro své krajně radikální postoje anarchisty a autonomní hnutí, neobolševické skupiny a s nimi sympatizující skupiny, nebo organizace.

---

²⁶ CHMELÍK, J. *Symbolika v extremistických hnutích*. Praha. 1999, s. 14.

²⁷ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 23.

Ne u každé této organizace je možné přikročit k zásahu do jejího postavení a činnosti příslušným státním orgánem, tak jak předpokládá právní úprava na úseku občanských sdružení, politických stran a politických hnutí. Aktivisté extremistických organizací velmi dobře znají právní prostředí, ve kterém se pohybují a snaží se vystupovat ve stále větší míře legálně (např. nenávist obvykle nešíří přímo, ale používají opatrnou demagogii na hraně zákona).

Členské základny levicových extremistů jsou obecně na vyšší úrovni, než je tomu u skupin pravicového extremismu. Základny tvoří takzvané tvrdé jádro, které na sebe nabaluje mnoho sympatizantů.

Levicové extremistické spektrum rozdělují zpravodajské služby všeobecně na anarchoautonomy a nebolševiky. Politologové používají mnohem širší škálu dělení a pro detailnější popis jednotlivých frakcí i vhodnější.

➤ **Dogmatický marxismus-leninismus a dogmatický komunismus**

- dogmatičtí komunisté (nakladatelství Omega a list Dialog) a Komunistický svaz mládeže (KSM)
- Komunistická strana Československa (KSČ)
- Komunistická strana Československá - Československá strana práce (KSČ-ČSSP), Komunistické hnutí Československa (KHČ) a Komunistická mládež Československa (KMČ)
- Komunistické organizace s panslavistickým a anti-germanistickým zaměřením Slovanský výbor České republiky (SV ČR), Kluby českého pohraničí (KČP)

➤ **Trockismus**

- Socialistická solidarita (SOSO), Socialistická organizace pracujících (SOP), Socialistická alternativa-Budoucnost (SA-B), Skupina revoluční mládeže (REVO)

➤ **Anarchismus**

- Federace sociální anarchistů (FSA), Antifašistická akce (AFA), Organizace revolučních anarchistů-Solidarita (ORA-S), Československá anarchistická federace (ČSAF), Feministická skupina 8. března (FS8B)

➤ **Autonomní scéna, punk a další ultralevicové subkultury**

- Ulice lidem!, subkultury s anarchoautonomními prvky - punk, grind, core atd., seskupení lidí kolem hudebních skupin, squatting, sprejství, hacking, částečně také techno a red-skins.

3.2 Organizace levicového extremismu

➤ **Autonomní scéna**

Mezi nejviditelnější na levicové extremistické scéně je především tzv. autonomní scéna, zastoupená těmito organizacemi:

a) Československá anarchistická federace (ČSAF, dříve ČAF)

Československá anarchistická federace vznikla v srpnu 1995 pod názvem Česká anarchistická federace (ČAF). Současný název změnila federace na svém IV. sjezdu, který se konal ve dnech 25. až 27. dubna 1997.²⁸ Cílem bylo vytvoření zastřešující organizace českého anarchismu. Iničiátoři jejího vzniku²⁹ pocházeli z okruhu nového časopisu Svobodná mysl, což byl především Pavel Auersvald a Petr Wohlmuth. Dalšími byli bývalí sympatizanti a členové Československého anarchistického sdružení, většina členů Anarchošyndikalistické federace (ASF) a především noví aktivisté. V roce 1996 měla Česká anarchistická federace v České republice přibližně 17 buněk a autonomních skupin, které působily v šesti regionech (Středočeském, Východočeském, Krkonošském, Libereckém, Jihočeském a Severomoravském).³⁰

Jejich hlavní myšlenky se týkají nesouhlasu s momentální politickou situací, odmítnutí kapitalismu i zastupitelské demokracie.³¹ Od počátku uvnitř federace panovalo napětí mezi dvěma proudy. Sociálně-kulturní proud kladl důraz na problém

²⁸ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 37.

²⁹ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 38.

³⁰ MAZEL, M. *Oponenti systému*. Brno. 1997, s. 170-177.

³¹ MAZEL, M. *Oponenti systému*. Brno. 1997, s. 167.

životního stylu a proud sociálně-politický se zabýval především osvobozením pracující třídy. Díky těmto nesrovnalostem se nakonec odtrhlo několik skupin, které postupně založily svoje vlastní organizace. Federace po jejich odtržení dosáhla jisté stability. Dnes je Česká anarchistická federace známá jako významný iniciátor a realizátor nejrůznějších akcí zastánců radikálně levicových názorů. Nejvýznamnější je její snaha o syntézu anarchistických proudů v českém prostředí.³²

b) Anarchistický černý kříž (ABC)

Svoji činnost zaměřuje na finanční pomoc anarchistům a ostatním radikálně levicovým neautoritářským aktivistům, kteří jsou pronásledováni státní mocí v podobě policie a soudů.

Část aktivistů, kteří se orientovali na čistě politickou činnost, se na podzim roku 1997 oddělila od Československé anarchistické federace. Odmítali nevyhraněnost Československé anarchistické federace a její nepolitičnost.

c) Federace sociálních anarchistů (FSA)

Federace sociální anarchistů je sociální, nikoli politická organizace. Je členem Mezinárodní asociace pracujících. Jedním z nejvýznamnějších představitelů Federace sociální anarchistů je Petr Wohlmüt, který byl v prosinci roku 1992 obviněn z pokusu o vraždu tehdejšího reformního předsedy Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM) Jiřího Svobody, ovšem od postavení vůdce se výslovně distancuje. Jednou měsíčně vydávají noviny Svobodná práce, dříve (Svobodná mysl), která je orientovaná na aktivisty. Další vydávanou tiskovinou je Hlas přímé akce, který je distribuován zadarmo nebo za solidární cenu. Slouží k propagaci myšlenek anarchosyndikalismu, je zaměřen na čtenáře z řad dělníků.³³ Na přelomu let 1999 a 2000 je také vydáván časopis Ferrer orientující se na mládež.

d) Antifašistická akce (AFA)

Česká sekce mezinárodní Antifašistické akce je nejmilitantnější levicovou skupinou působící v České republice, sídlí v Děčíně. Organizace byla založena v červnu roku 1996, jako reakce na policejní zásah v pražském rockovém klubu Propast. Jedná se

---

³² BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 38-45.

³³ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 52.

o neregistrovanou organizaci sdružující antifašisty, kteří vytváří akční skupiny, které patří mezi nejvýznamnější subjekty autonomní scény. Svoji činnost vyvíjí v jednotlivých lokalitách či regionech (Praha, Brno, Jihlava, Severní Čechy a Zlínsko). Prioritním úkolem je ochrana politického a veřejného prostoru revolučního anarchistického hnutí, zabezpečení jeho šíření skrze propagaci a sociální boj před útoky a vytlačování neonacistickými a pravicovými skupinami nebo organizacemi a represivními složkami státního aparátu. Dalším úkolem je zamezovat všemi prostředky veřejné prezentaci či propagaci neonacistických či pravicových myšlenek. Dále se Antifašistická akce zabývá monitorováním radikálně pravicových aktivit a aktivistů. Aktivisté Antifašistické akce se nevyhýbají otevřeným střetům s neonacisty a vyznačují se až konspirativní organizovaností. Posledním úkolem je šíření myšlenek antifašismu mezi veřejností a zejména mládeží díky propagačním materiálům, přednáškám, diskuzím, koncertům apod.³⁴

e) Organizace revolučních anarchistů – Solidarita (ORA-S)

Organizace vzniklá z moravské syndikalistické skupiny Solidarita, která vznikla v roce 1996 odtržením z tehdejšího Českého anarchistického sdružení (nyní ČSAF).³⁵ Jako svůj hlavní cíl definuje svobodu každého jedince, který je ale podmíněn kolektivním bojem proti hospodářskému systému. ORA-S navrhuje účast anarchistických aktivistů v každodenních sociálních bojích pracujících, každodenních diskuzích s pracujícími, šíření anarchistických idejí a podporování samosprávné organizovanosti.

Zvláštní důraz klade na roli odborů. Připouští spolupráci s oficiálními odborovými svazy. To však vyvolalo kritiku ze strany Federace sociálních anarchistů, která Organizaci revolučních anarchistů obvinila z opuštění anarchistických myšlenek. Vydává časopis Solidarita a interní tiskovinu Černorudý zpravodaj.

f) Feministická skupina 8. března (FS8B)

Skupina vznikla počátkem března 2001. Byla založena skupinou anarchistických dívek z řad Československé anarchistické federace a Organizace revolučních anarchistů. Jedná se o organizaci, která usiluje o to, aby feminismus nebyl ovlivňován

---

³⁴ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 56-57.

³⁵ DANICS, Š. KAMÍN, T. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. Praha. 2005, s. 25.

autoritářskými ideologiemi, usiluje o anarchofeminismus. Na rozdíl od ostatních feministických skupin předpokládá přímou akci. Tato anarchofeministická organizace rovněž bojuje proti fašismu, rasismu, xenofobii, sexismu, kapitalismu a státu.

Organizace aktivně spolupracuje s Československou anarchistickou federací a Organizací revolučních anarchistů. Některé obzvláště radikální členky organizace spolupracovaly s organizacemi Antifašistická akce a Federace sociálních anarchistů. Vydává časopis Přímá cesta a magazín Bloody Mary.

➤ **Anarchistická scéna**

Před rokem 1989 se v ČSSR objevily malé skupinky punkové subkultury, což se dá považovat za počátek anarchistického hnutí u nás. Jednalo se spíše o stoupence, kteří nebyli politicky aktivní. Zřetelným projevem anarchismu bylo až prohlášení nově vzniklého Československého anarchistického sdružení (ČAS) v říjnu 1989.³⁶

Politické projevy anarchismu z této doby lze například najít v roce 1987, kdy se začaly objevovat samizdaty olomouckých anarchistů, určité anarchistické prvky se objevily také v Nezávislém mírovém hnutí.

a) Československé anarchistické sdružení (ČAS)

Vzniklo v říjnu roku 1989. Československé anarchistické sdružení bylo první základní zastřešující organizací pro nově vzniklé anarchistické buňky a skupiny v létech 1990 a 1991, které se vynořily takřka po celém území státu.

V této době se anarchistická scéna začala rozvíjet. Objevila se celá řada tendencí, z nichž některé postupně získávaly na významu a jiné se dostaly na jeho okraj nebo se zcela vytratily.

Rozdílná byla kvalita ideové výbavy jednotlivých skupin a jednotlivců hlásících se k anarchistickým myšlenkám. Příčinou byla malá znalost anarchistické politické filosofie.

---

³⁶ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 15.

Jejich společným znakem bylo odmítnutí jakéhokoli systému, protože má utlačující a násilnou povahu.³⁷

Objevila se témata, která určovala směr vývoje anarchistické scény. Jednalo se převážně o ekologickou problematiku a odpor proti fašismu a rasismu a odpor k probíhající ekonomické reformě.

V této době anarchismus vycházel ze tří zdrojů:

- kulturního zdroje, kam spadá hnutí punk
- hudební hnutí jako hardcore
- další alternativně laděné aktivity

V Československém anarchistickém sdružení postupně působilo množství menších skupin a platforem. Dochází k několika letému útlumu této organizace a k následnému rozštěpování na další anarchistická hnutí se specifickým vyhraněním, jako například anarchoindividualisté (Fronta individuální svobody - FIF), anarchokomunistické (Pražský radikální anarchistický kroužek PRAK, DOHODA, KOMUNA 92), anarchosyndikalisté (Anarchosyndikalistická iniciativa), pacifisté (Anarchopacifistická liga, Svoboda 91), antifašisté (Antifašistická fronta – AFF) a zelení anarchisté (Animal SOS).

b) Anarchistická federace (AF)

Na přelomu let 1991 a 1992 se z Československého anarchistického sdružení začala vyčleňovat Anarchistická federace.³⁸ Svoji činnost zahájila v dubnu roku 1992 jako opozice vůči Jakubu Polákovi. Vyznačovala se především odmítnutím spolupráce s komunisty a systémem, založeném na moci peněz. Bojovala za práva zvířat, ochranu přírody a proti fašismu a rasismu, které považovala za jeden z nejdůležitějších problémů současnosti.

S odstupem času lze říci, že Anarchistická federace neměla valný politický význam. Jednalo se o velmi volné společenství, jehož akceschopnost byla nízká a ideový profil natolik různorodý, že nedosáhlo žádného významnějšího ohlasu. Mezi

---

³⁷ MAZEL, M. *Oponenti systému*. Brno. 1997, s. 163.

³⁸ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 27.

aktivity Anarchistické federace v této době patřilo organizování pravidelných demonstrací 1. května na Střeleckém ostrově v Praze.³⁹

➤ **Neobolševická scéna**

Na levicovou scénu patří i neobolševické a všeslovanské skupiny či organizace, do kterých řadíme:

a) Komunistická strana Československa (KSC, dříve Strana československých komunistů SČK)

Byla založena dne 22. dubna 1995 na tzv. Sjezdu obnovy a v roce 2000 zaregistrována u Ministerstva vnitra. Jde o politický subjekt, ideologicky vycházející z marxismu-leninismu, který ve svých interních materiálech deklaruje jako svůj cíl nastolení diktatury proletariátu v ČR. Její činnost tak nadále směřuje k zavedení totalitního systému potlačujícího lidská a občanská práva a svobody, neslučitelného s pluralitní demokracií a s koncepcí právního státu (tj. nadřazení práva nad státem). Komunistická strana Československa se otevřeně přihlásila jako pokračovatelka předlistopadové KSČ.

b) Komunistická mládež Československa (KMČ)

Jedná se o neregistrovanou organizaci, která vznikla v dubnu 1999. Formálně není ani organizační součástí KSČ. Působí jako její radikální mládežnická organizace.

➤ **Marxisticko – trockistická scéna**

Dalším významným segmentem levicově orientované politické scény v České republice jsou revoluční marxisté – trockisté. V průběhu 90. let vnikly na území České republiky trockistické organizace:

a) Socialistická solidarita (SOSO)

Začíná se projevovat od roku 1996. Jedná se o organizaci, která disponuje velmi malou členskou základnou.

---

³⁹ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 29.

Socialistická solidarita zastává názor, že kapitalismus nedokáže řešit nejzákladnější problémy lidské společnosti či přímo jejich řešení znemožňuje. Brání dalšímu pokroku na cestě ke svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti, ohrožuje samu existenci lidstva. Podle názoru Socialistické solidarity celá dnešní společnost žije z výsledků práce námezdně pracující většiny obyvatelstva. Pouze kolektivním převzetím celospolečenského bohatství pracujícími, demokratické plánování, řízení výroby a distribuce jejích výsledků mohou vést k svobodnější, demokratičtější a sociálně spravedlivější společnosti.⁴⁰

b) Socialistická alternativa – Budoucnost

Organizace vznikla v roce 1990. Jedná se o dělnický vzdělávací spolek, který zastává názor, že současný systém nejen u nás, ale v celém světě funguje jen pro zisk několika jednotlivců velkých vlastníků, významných manažerů a politiků. Vyplatí-li se místo zajištění práce pro všechny, slušné životní úrovně, včetně bydlení, kvalitního školství a zdravotnictví spekulace s penězi, které vedou k ruinování ekonomik národních i rodinných, nemá kapitalismus s rozvojem celé společnosti nic společného. Socialistická alternativa – Budoucnost bojuje za sociální spravedlnost.

Mezi levicově orientované extremistické organizace lze i okrajově zařadit takzvané Hooligans (jinak také rowdies, vlajkonoše, chuligány), skejt'áky, sprejery a technaře.

Jedná se o skupiny mládeže, které různým způsobem revoltují proti pořádkům ve společnosti. Vyjadřují alternativní způsob života mladé generace, odmítají masovou a konzumní kulturu soudobé společnosti. Do této skupiny se rovněž řadí hnutí PUNKS (také pankáči, v překladu mizerný, nesmyslný). Jedná se o hnutí mládeže vzniklé koncem 60. a počátkem 70. let jako reakce na neúspěch filozofie hippie. Příznivci hnutí PUNK mají kritický až anarchistický přístup ke společnosti, vyjádřený heslem NO FUTURE – žádná budoucnost.⁴¹

3.3 Mentalita levicových extremistů

K šokující podobnosti dochází v určitých hodnotách extremistů. I když se od sebe radikální levice a radikální pravice hodně odlišují, existují určité hodnoty, které

⁴⁰ BASTL, M. *Radikální levice v České republice*. Brno. 2001, s. 86.

⁴¹ CHMELÍK, J. *Extremismus*. Praha. 1997, s. 18.

jsou všem organizacím společné. V první řadě je to nutnost změny politického a společenského uspořádání státu. Na tom, jaké by mělo být nové rozdělení moci ve státě, se však často neshodují ani organizace působící na stejné straně politického spektra.

Extremistická levice je programově proti jakýmkoli způsobům diskriminace. Hlavní ideou je rovnost a svoboda všech lidí. Moc by se měla rozdělit mezi všechny občany státu. V předneseném projevu na Českém sociálním fóru Ondřej Slačálek tvrdí, že názory na tento problém nejsou u levicových extremistů jednotné. Značná část radikální levice je dodnes zakotvena v leninismu, převzetí moci pokládá za klíčové. V tomto bodu se jednotlivé skupiny mezi sebou liší. Na základě toho se levice nemůže skutečně spojit, má na to vliv právě odlišný přístup k moci. K neshodám uvnitř levice dochází, na základě toho, že některé organizace popírají základní ideu tohoto hnutí. Člověk, který prosazuje rovnost a svobodu všech lidí, nemůže zároveň usilovat o moc ve státě.

Levice odmítá vstup České republiky do nadnárodních společností, snaží se tomu zabránit pořádáním různých demonstrací, sepisují petice. V materiálech jsou rozebírány negativní důsledky integrace Evropy. Podle názoru levice jakýkoliv vstup do nadnárodních organizací podkopává naši suverenitu a tedy i svobodu českého občana. Nadnárodní společnosti jsou odpovědné za světovou chudobu, kvůli níž zemřou desítky tisíc lidí. Podle nich jsou to právě NATO a EU. S globalizací souvisí také stále větší vliv americké kultury na naše vlastní tradice a hodnoty.⁴²

V České republice se levice zaměřuje především na boj proti neonacistům a globalizaci, hájí práva zvířat nebo podporují feminismus. Tato témata dnes v aktivitách levice dominují, jsou ovšem vzdálená od myšlenek zakladatelů tohoto hnutí. Je to dáno vývojem celé společnosti a nutností se přizpůsobit novým výzvám, které mohou znamenat pro ně a nejen pro ně, nebezpečí. Ani při akceptování těchto bodů v jejich programu ovšem nezapomínají na původní teze a hlásí se k nim. Idea levice je dlouhodobě nesplnitelná. Jeví se jako utopická.

---

⁴² *Extremisté jsou v Česku aktivní, jejich pozice ale slábne* [online]. 2012 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://romove.radio.cz/cz/clanek/24935>>.

4 Významné střety policie s levicovými extremisty

Radikální levice své názory prosazuje obvykle mírnějším způsobem. Jedná se zpravidla o vydávání časopisů, rozdávání letáků, pořádání diskusí, přednášek a v neposlední řadě také pořádání hudebních festivalů a koncertů. Pokud mají mít jejich projevy nějaký smysl, musí mít jistou společenskou úroveň. V opačném případě je společnost přijme pouze jako buřičství proti zavedeným normám. Zastánci levicových ideálů si uvědomují, jak důležité je šíření jejich myšlenek pro co největší možný okruh lidí.

Není však úplně pravda, že by se levice vyhýbala zcela fyzickému násilí.

V průběhu vývoje radikální levicové scény došlo k několika významným střetům mezi Policií České republiky a sympatizanty radikální levice.

4.1 Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světová banka (SB)

Prvním významným střetem České levice s Policií České republiky bylo 55. zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze, které se konalo 26. - 28. září roku 2000.

➤ Mezinárodní měnový fond

Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světová banka (SB) vznikly jako nástroje k formování poválečné ekonomiky v roce 1944 spolu s Všeobecnou dohodou o clech a obchodu (GATT) v americkém městečku Bretton Wood.⁴³

Je hlavním nástrojem při řešení problémů vysoce zadlužených rozvojových zemí, vznikly takzvané programy strukturálního přizpůsobení (SAPs), které MMF předepisuje zemím požadujícím další půjčky či prominutí dluhu. Záměrem SAPs je dosažení maximální liberalizace a otevření trhu a orientace národního hospodářství na export za každou cenu. K typickým reformním opatřením patří: devalvace národní měny, liberalizace cen a pohybu zboží i kapitálu, snižování veřejných výdajů, privatizace státních podniků a služeb a současně reformy na trhu práce, které mají vést k zastavení růstu mezd, snížení minimální mzdy a omezení činnosti odborů.

---

⁴³ SEDLÁČEK, P. *Mezinárodní měnový fond ve 21. století*. 1. vydání. Praha. C.H. Beck, 2008, s. 4.

Většinou se ale ukázalo, že vynucené deregulace značnou část obyvatelstva ještě více zbídačují - snižují se mzdy a redukuje se počet pracovních míst. V rámci úspor se snižují veřejné výdaje na školství, zdravotnictví a sociální oblast. Zavedení poplatků ve školství a zdravotnictví znamená pro mnohé prakticky zamezení přístupu k těmto službám. Tím se zhoršují všechny zdravotní ukazatele a klesá úroveň vzdělanosti a posléze šance na jakýkoli budoucí rozvoj.⁴⁴

➤ **Světová banka**

Světová banka měla původně zajistit obnovu poválečné Evropy, nakonec se však ukázal daleko účinnějším Marshallův plán. Přeměnila se tedy na instituci poskytující půjčky státům na realizaci velkých projektů. Mezinárodní měnový fond měl poskytovat dočasnou podporu zemím, které neměly dostatek konvertibilní měny. Během následujících let se však přeorientoval na poskytování dlouhodobých úvěrů, jimiž jsou potom dlužníci připoutáváni k MMF a nuceni si od něj nechat určovat domácí politiku. Například 24 zemí dluží fondu déle než třicet let, z toho čtyři z nich od války skoro nepřetržitě.⁴⁵

Často půjčuje průmyslovým obchodním společnostem, které jsou v rozvojových zemích původci vážného poškozování životního prostředí i lidských práv. Téměř polovina bankou financovaných projektů nepřináší očekávané výsledky. Projekty SB zaměřené na redukci chudoby byly nejméně úspěšné ze všech.

Po dvacetileté činnosti v této oblasti lze tedy konstatovat, že právě zmírňování chudoby, kterým banka ospravedlňuje svou činnost především, je jednou z nejslabších stránek. Místní rozvojový potenciál je oslabován se zvyšující se závislostí zemí na globální ekonomice a rostoucími úroky z úroků nikdy nesplacitelných půjček. Zadlužení činilo v roce 1975 60 miliard USD, v roce 1999 to bylo již neuvěřitelných 706 miliard. Země třetího světa přitom každým rokem odvádějí jenom na splátkách z úroků 123 miliard USD. Původní dluhy tak byly již několikrát splaceny.

➤ **Co by se mělo změnit?**

Navzdory mnohým reformám a změnám politiky SB a MMF se všichni její kritici shodují v názoru, že v jejich řadách existují dva proudy - jeden, který se zaměřuje

---

⁴⁴ SEDLÁČEK, P. *Mezinárodní měnový fond ve 21. století*. 1. vydání. Praha. C.H. Beck, 2008, s. 123.

⁴⁵ SEDLÁČEK, P. *Mezinárodní měnový fond ve 21. století*. 1. vydání. Praha. C.H. Beck, 2008, s. 111.

na prosazování důsledných reforem, a druhý, který je přesvědčen, že Světová banka a Mezinárodní měnový fond jsou nereformovatelné. Obě instituce je třeba zrušit a spolu s nimi i nespravedlivý globální ekonomický systém. Mělo by dojít k totálnímu oddlužení těch nejchudších, vysoce zadlužených zemí. Celosvětové prominutí dluhů by mělo osvobodit chudé země od zátěže neúnosných dluhů. Dále by mělo zamezit nepřiměřeně vysokému transferu omezených zdrojů z chudých částí světa do bohatých. V poslední řadě zabránit hospodářskému a sociálnímu rozpadu těchto zemí.

V případě států, u kterých je riziko, že ačkoliv jim budou dluhy prominuty, budou příjmy z daní zneužívány pro soukromé výdaje vládnoucích elit nebo na podporu velkých armád, mělo by být prominutí vázáno jistými podmínkami.

Přibližně od poloviny devadesátých let 20. století se začalo výrazně projevat antiglobalizační hnutí, jehož tématem byly protesty proti ekonomické politice mezinárodních institucí a existenci a činnosti nadnárodních společností.

Velkou a nezastupitelnou roli má v tomto hnutí radikální a extrémní levice i různé nevládní organizace, odborová sdružení, feministické či náboženské skupiny.

➤ **Přípravy na MMF a SB**

V září roku 2000 čekalo Českou republiku výroční zasedání Světové banky a Mezinárodního měnového fondu. Do Prahy se sjelo téměř dvacet tisíc delegátů z řad finančníků, podnikatelů a novinářů. Poprvé se tak Česká republika setkala s protestními antiglobalizačními aktivitami extrémní levice v plné podobě. K přípravám na zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky docházelo, jak na straně České republiky jako státu a Policie České republiky, ale i na straně levicových aktivistů.

➤ **Příprava levicových aktivistů na 55. výroční zasedání MMF a SB v Praze**

Do příprav se zapojila řada domácích i zahraničních subjektů. Z českých zástupců levicového extremismu se především jednalo o aktivity skupin Československé anarchistické federace, Organizace revolučních anarchistů, Socialistické solidarity a Antifašistické akce, které založily v únoru roku 2000 volně strukturovanou společenskou platformu Iniciativa proti ekonomické globalizaci

(INPEG), která zajišťovala přípravu protestních akcí a koordinovala České anarchistické, trockistické a další skupiny organizace.⁴⁶

Čeští zástupci si pochvalovali vysokou úroveň spolupráce se zahraničními členy, jejich znalosti v přípravě akcí, organizovanost a disciplinovanost. Zahraniční organizátoři přijeli již počátkem léta a byli ubytováni v pronajatých bytech. Práce byly vedeny v různých skupinách podle zaměření (mediální, finanční, technickou, kontrasummitovou a pouliční).

Ze zahraničí se na přípravách podílely především People's Global Action (PGA-Lidová globální akce), Ya Basta (Italské sdružení Associazione) a řada platform vzniklých pro přípravu protestů v Praze jako S26 Collective, Prager Herbst, Independent Media Center (IMC-Nezávislé mediální centrum), která během protestů zajišťovala aktuální a informační servis pro zahraniční média z pohledu protestujících, zprostředkovávala kontakty aktivistů s novináři a prezentovala postoje organizátorů protestů.

Dle příprav a průběhu zářijových protestů v Praze bylo zřejmé, že protestanty oficiálně deklarovaná nenásilná blokáda zasedání MMF a SB nebyla tím hlavním cílem. Již hesla jako „Praha bude horší než Seattle!“ naznačovala, že jejich hlavním cílem bylo vyvolání násilné konfrontace a zdiskreditování státních struktur. Také vybavení demonstrantů zápalnými lahvemi, baseballovými pálkami, masivními dřevěnými tyčemi s transparenty, řetězy, plynovými maskami a dalšími útočnými prostředky naznačovalo, že se nebude jednat o pokojné demonstrace.

Slabá činnost českých aktivistů pod hlavičkou INPEGu vedla k tomu, že řízení a koordinaci demonstrace převzali především zahraniční aktivisté.

V rámci příprav vznikly Občanské právní hlídky (OPH), které byly společným projektem Hnutí občanské solidarity a tolerance (HOST) a Ekologicko-právního servisu Brno, jejichž cílem bylo monitorování porušování zákona ze strany Policie České republiky.

---

⁴⁶ INPEG:světová banka[online]. 2000 [cit. 2015-01-12].Dostupné z WWW: <<http://www.inpeg.ecn.cz/frams/sb/co-je-sb.html>>.

➤ Realizace plánovaných akcí

První akce proběhly již před 26. 9. 2000 (úterý). Jednalo se o sobotní demonstraci dne 23. 9. 2000, které se účastnilo asi 1 000 členů Komunistického svazu mládeže za účasti předsedy Komunistické strany Čech a Moravy a členů různých komunistických stran a skupin z Německa, Itálie, Turecka, Řecka, Finska, Španělska a dalších zemí. Ve stejný den proběhla demonstrace Antifašistické akce a anarchistické organizace Solidarita za přítomnosti zahraničních aktivistů. V průběhu došlo k potyčkám s neofašisty. Na demonstraci dne 24. 9. 2000, kterou pořádala INPEG bylo přítomno asi 1 000 demonstrantů, došlo ke střetu mezi anarchistickými a komunistickými aktivisty.⁴⁷

Dne 26. 9. 2000 probíhala hlavní protestní akce „S26“ (September 26 jako 26. září) za účasti přibližně 10 000 demonstrantů, rozdělených do několika skupin, s cílem zablokovat přístupové cesty do Kongresového centra. Během dne docházelo k ostrým srážkám s policií, největší byly v tzv. „modrém průvodu“, jehož militantní jádro tvořili aktivisté organizace Black Block, vybavení dlažebními kostkami, praky, zápalnými lahvemi a tyčemi od transparentů.⁴⁸

Nicméně násilný průnik do oblasti Kongresového centra a blokáda komunikací se nesečkala po několika hodinovém boji s policií s úspěchem. Demonstranti se poté přesunuli do oblasti Václavského náměstí a Vinohradské třídy, kde napadali dle jejich názoru symboly globálního kapitalismu jako např. provozovny MC Donald's, KFC, pobočky bank, obchodních domů atd. Většina zahraničních účastníků poté opustila Prahu v nočních hodinách.

Za nejagresivnější útočníky lze považovat členy autonomních skupin Black Block, Ya Basta! A Earth First!, a z domácí scény SAF a AFA.

V průběhu dalších dní již k násilným akcím nedocházelo. Protestní akce probíhaly většinou bez narušení veřejného pořádku a s menší účastí demonstrantů.

---

⁴⁷ *První protesty odpůrců globalizace zažila Praha při summitu MMF a Světové banky*[online]. 2000 [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: < <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/102471-prvni-protesty-odpurcu-globalizace-zazila-praha-pri-summitu-mmf-a-svetove-banky/>>.

⁴⁸ *KONTRAST – časopis radikální alternativy č.5 – 26.září* [online]. 2000 [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://inpeg.ecn.cz/frames/kontrast/kontrast5.rtf>>, s.5.

➤ Zhodnocení

Protestní akce byly důkladně zorganizované a mediálně připravené. Zasedání MMF a SB vyvolalo zájem různých organizací a skupin, které proti tomuto protestovaly. Odrazilo se to i na finanční podpoře jejich akcí. Vlastní vystoupení odpůrců zasedání MMF a SB zastřešili čeští organizátoři pod hlavičkou INPEGu sdružující levicové aktivisty působící v České republice. Nedostatky v činnosti INPEGu vyvolaly záporné reakce ze strany zahraničních organizátorů, poté co převzali hlavní přípravu protestů do vlastních rukou, INPEG plnil určité pomocné úkoly.

Projevila se zde významná úloha komunikace (internetová síť, e-mailu, mobilních telefonů, vlastních informací o průběhu jednotlivých akcí předávaných sdělovacími prostředky).

Těsně po konání protestních akcí „S26“ v Praze vzbudily nemalou publicitu zprávy o postupu při zatýkání a protesty proti údajné brutalitě vůči zadrženým, které se objevily na webových stránkách antiglobalizačních hnutí či na stránkách některých periodik. Byly organizovány a uveřejňovány výzvy k zaslání protestních dopisů na státní úřady České republiky či prezidentskou kancelář a k pořádání protestních akcí před zastupitelskými úřady České republiky v zahraničí. Jednotliví zadrženi poskytovali zprávy o svém zatčení. Často se jednalo o účelově zkreslené a pravděpodobně předem připravené informace. Faktem je, že hlavního cíle zamezit nebo přerušit zasedání MMF a SB se nepodařilo. Škody způsobené odpůrci dosáhly přibližně 27 mil. Kč, při tom se ukázalo, že levicoví extremisté jsou schopni páchat násilí a ničit majetek.⁴⁹

V souvislosti se zasedáním MMF a SB v Praze nebylo vpuštěno na území České republiky téměř 400 cizinců. Za protiprávní jednání bylo předvedeno přibližně 1 000 osob, téměř polovinu tvořili cizinci. Průběh a výsledky protestních akcí vedlo ke změnám na anarchoautonomní scéně. Došlo k útlumu jejich veřejných aktivit, které byly pravděpodobně důsledkem frustrace z toho, že zářijové protesty byly veřejností přijaty negativně. Jednotlivé skupiny se tak věnují zejména svým interním záležitostem, včetně budování organizační struktury a vytváření sítí sympatizantů.

---

⁴⁹ *Samostatné výroční zprávy o problematice extremismu na území České republiky předkládané vládě ČR a Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR* [online]. 2000 [cit. 2014-11-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-2000.zip.aspx>>.

4.2 Czech Tek

Třetím významným střetem Policie České republiky s Českou levicí byl Czech Tek. Konal se ve dnech 29. 7. až 30. 7. roku 2005, u obce Mlýnec na Tachovsku.

Co je to Czech Tek? Největší festival freetekno scény v České republice. Koná se pravidelně poslední víkend v červenci od roku 1994.

O pořádání Czech Teku se vedou rozsáhlé spory, neexistuje oficiální pořadatel a neplatí se vstupné. Každý účastník spontánně přispívá na chod festivalu. Příznivci poukazují na svobodnost a nekomerční povahu, kritici naopak na to, že tak rozsáhlá akce nemůže bez organizovaného řízení splnit požadavky platných zákonů (hygienické limity, ochrana přírody a soukromého vlastnictví, autorská práva atd.) Místo festivalu je vybíráno s ohledem na co nejmenší rušení okolních obyvatel. Po akci bývá prostor konání zpravidla uklizen. Majitelé a nájemci daných pozemků to však obvykle vidí jinak. Často se soudí až o statisícové částky, které mnohanásobně převyšují cenu pozemku.

Účastníci Czech Teku, na něm nejvíce zdůrazňují specifickou atmosféru svobody, kterou prý nelze na jiných akcích zažít. Vše probíhá spontánně, neexistují žádná omezení, umožňuje naplno prožít radost z hudby a tance. Mezi účastníky nevznikají skoro žádné konflikty, atmosféra je uvolněná a tolerantní. Czech Tek je možné vnímat jako živelnou kmenovou oslavu.

Czech Tek nabízí nezávislé styly hudby, například freetekno, jungle, ragga a reggae, hip hop, ska, world music. Hraje se ze soundsystémů - skupina lidí vlastní hudební aparaturu, kterou na místo přiveze. Aparaturu sestaví a hraje, jejich motivací není zisk nebo popularita. Lidem jde o samotnou hudbu a vědí, co bude který soundsystém hrát. Většina systémů hraje rychlou, repetitivní hudbu. Na tanečníky má silný hypnotický účinek. Posluchači běžně protančí před mohutnou stěnou reproduktorů celou noc, mnohdy i ve stoprocentně střízlivém stavu. Zážitek doplňují stroboskopy, projekce a dekorace. Lidé, kteří se účastní festivalů podobných Czech Teku, mají mnoho společných znaků (způsob oblékání a vizáž). Většinou jsou to mladí lidé

liberálně smýšlející, různého vzdělání i uplatnění. Na Czech Teku je také běžná konzumace alkoholu a drog (převážně tzv. měkkých).⁵⁰

Czech Tek v roce 2005 začal v pátek 29. července na louce vedle dálnice D5 poblíž Mlýnce na Tachovsku a v sobotu 30. července byl rozeznán policií.

Průběh akce

Akce se účastnilo kolem 5000 lidí, v noci z pátku na sobotu hrálo jen několik soundsystémů. V sobotu během dne byly zapojovány další systémy. Centrem Czech Teku se staly dvě stěny jedna složená ze systémů Strahov, Fatal Noise, Tsunami, AKA.IO a Acid Alliance, druhá Shamanic, Bassbeast, Tele2beatz, které hrály jako jediné až do poslední chvíle v sobotu ve 21:30 hod.⁵¹

Hudebně šlo o typický CzechTek. V noci bylo slyšet hlavně freetekno, přes den se produkce rozvinula do pestřejší a pomalejší podoby v četně uvolněných rytmů reggae. Akce probíhala v poklidu, hlavně v sobotu odpoledne, k čemuž přispělo i příznivé počasí.

Velká část louky byla legálně pronajatá od firmy Italinvest. Na akci byly zajištěny mobilní toalety, cisterna s pitnou vodou, policie však neumožnila jejich příjezd na místo. Stejně tak byl znemožněn i úklid po Czech Teku, proběhl tedy dodatečně o týden později.

➤ Policejní zásah

Už v pátek policie zablokovala sjezd z dálnice, provoz byl na několik hodin ochromen. Většina účastníků zaparkovala svá auta v přilehlých obcích a na vedlejších silnicích. Na festival dorazili účastníci pěšky.

---

⁵⁰ *CzechTek 2005 a policejní zásah – několik poznámek právníka* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/czechtek-2005-a-policejni-zasah-nekolik-poznamek-pravnika/141854>>.

⁵¹ *CzechTek 2005 na Tachovsku – zásah, který vyvolal silnou vlnu kritiky* [online]. 2010 [cit.2015-01-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/23575-czechtek-2005-na-tachovsku-zasah-ktery-vyvolal-silnou-vlnu-kritiky>>.

Po začátku akce se objevovala různá udání na policii. Dlouhou dobu se nedělo nic. Policie se bála, že by mohla nadělat více škody než užitku. Otázkou bylo, zda mají organizátoři pozemek, na kterém se akce konala, pronajatý.

V sobotu, na příkaz premiéra Paroubka, přijely policejní jednotky. Dvěma zásahy zhruba tisícovky těžkooděnců, s pomocí vodních děl a slzného plynu policie akci ukončila s argumentací, že je nutno zajistit ochranu okolních pozemků, jejichž majitelé na rozdíl od pronajímatele vlastního dějiště nedali k pohybu účastníků souhlas.

Došlo k poranění na obou stranách, včetně několika hospitalizací a vážných úrazů. V souvislosti se zásahem nebyl obviněn žádný policista. Naopak z útoku na policisty bylo obviněno celkem devět účastníků. Tři soud osvobodil, jeden byl potrestán podmíněně.

➤ **Vyčíslení nákladů na zásah a způsobených škod**

Náklady na zásah byly vyčísleny na 31 400 000 korun. Z částky byly vyplaceny mzdy policistům v hodnotě 25,97 miliónů korun. Dalších 3,5 miliónů korun bylo určeno na pohonné hmoty, cestovné, stravu policistů, léky a telefonní hovory. Škody, které vznikly na policejních autech, výzbroji a výstroji policejní prezidium vyčíslo na 1,93 miliónů korun.⁵²

Podle policie jsou škody na pozemcích, kde se Czech Tek konal zhruba 300 tisíc korun.⁵³

➤ **Dění po Czech Teku**

Policejní zásah vzbudil širokou kritiku účastníků, sympatizující části veřejnosti i některých opozičních politiků. Zásah zhodnotily jako nepřiměřeně tvrdý, porušující zákony a lidská práva. Týden po Czech Teku došlo ke čtyřem demonstracím v Praze s několika tisícovou účastí a k mnoha dalším demonstracím v Brně, Plzni, Ostravě a dalších městech.

---

⁵² *Zásah na CzechTeku stál policii 31 miliónů* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.novinky.cz/krimi/63024/zasah-na-czechteku-stal-polici-31-milionu.html>>.

⁵³ *Poslanci chtějí od vlády zprávu o zásahu na CzechTeku* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaci/zprava/185171>>.

Policejní zásah vyvolal reakce u politiků. Prezident Václav Klaus označil zákrok policie za stěží obhajitelný. Ministr spravedlnosti Pavel Němec za sporný. Ministr vnitra František Bublan zákrok považoval za adekvátní. Premiér Jiří Paroubek uznal i pochybení ze strany policie i ministra vnitra "Myslím, že to je záležitost, kterou jsme podcenili. Myslím si, že ministr vnitra měl celou věc komunikovat již dopředu alespoň v koalici a možná i s lídry ostatních politických stran,"⁵⁴ Opoziční ODS zákrok kritizovala jako příliš razantní.

Vláda trvá na oprávněnosti zásahu. Senát a prezident ho označil jako nepřiměřený. Tehdejší ministr vnitra Bublan hodlal připravit přísnější zákonnou úpravu, která by konání podobných akcí v budoucnu nedovolala. Úprava byla zamítnuta.

Škoda, která vznikla, byla vyčíslena na 233 tisíc korun. Část vznikla na lesních porostech, komunikacích městského úřadu Přimda. Na 200 tisíc korun byla vyčíslena škoda na ochranných plotech Ředitelství silnic a dálnic Plzeň.⁵⁵

Někteří účastníci se na místo vrátili, aby dostáli svých závazků a uvedli louku do původního stavu, jak jim ukládala nájemní smlouva.

V masmédiích se začaly objevovat informace o razantním přístupu policie. Stát se rozdělil na dvě skupiny. Jedni tvrdý zákrok proti technařům schvalovali, druzí ho odsuzovali. Policisté se dostali do tvrdé kritiky občanů. V českých televizích v souvislosti s Czech Tekem se téma policie umístilo výrazně na prvním místě.

Zájmu veřejnosti se snažili využít i obchodníci a to např. síť prodejen s elektronikou Datart, chtěla vystavit fotografie z akce a Pivovar Bernard využil záběry z rozeznání Czech Teku ve své reklamní kampani. Ale ani politikové si nenechali ujít svou příležitost a snažili se zalíbit občanům. Mnoho z nich svůj názor na akci velice často nebo razantně měnilo. „Zkušenosti z tohoto zásahu přivedly policii k vytvoření antikonfliktních týmů, které přispívají k řešení podobných situací bez použití násilí“.⁵⁶

---

⁵⁴ *Czech Tek jsem podcenil, uznal Paroubek* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupné z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/czechtek-jsem-podcenil-uznal-paroubek-dx4-/domaci.aspx?c=A050821_144744_domaci_miz>.

⁵⁵ *Ředitelství dálnic žádá za CzechTek 230 tisíc* [online]. 2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupné z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/reditelstvi-dalnic-zada-za-czechtek-230-tisic-fe5-/domaci.aspx?c=A050825_170347_domaci_ton>.

⁵⁶ *20 let Policie České republiky* [online]. 2000 [cit. 2015-01-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>>.

5 Dotazníkové výzkumné šetření

5.1 Cíl výzkumného šetření

Cílem výzkumného šetření bude pomocí kvantitativní metody šetření – standardizovaného dotazníku zjistit postoj a vztah respondentů k problematice levicového extremismu.

➤ Metody výzkumného šetření

Výzkum bude proveden formou kvantitativního výzkumu, anonymním dotazníkovým šetřením. Anonymita šetření bude zajištěna tím, že respondenti budou vyplněné dotazníky vhazovat do připravené urny. Praktická část bakalářské práce bude zaměřena na práci s respondenty, kdy cílem výzkumné činnosti bude pomocí kvantitativní metody šetření – standardizovaného dotazníku zjistit postoj a vztah respondentů k problematice levicového extremismu. Metoda kvantitativního výzkumu je zvolena pro její vhodnost pro práci s větším počtem respondentů. Data k výzkumu byla získána prostřednictvím dotazníkového šetření. Otázky v dotazníkovém šetření byly ve většině případů uzavřené. Celkový počet otázek v dotazníku byl 11. Dotazníky byly následně vyhodnoceny, zpracovány do grafů (tyto jsou uvedeny v přílohách).

➤ Charakteristika zkoumané skupiny

Respondenti pro výzkumné šetření byli vybráni mezi studenty a učiteli středních a vysokých škol, a sice Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava, Slezská univerzita v Opavě, Obchodní akademie Lysá nad Labem.

Tato cílová skupina respondentů byla zvolena z důvodu toho, že se jedná o sociální skupiny, jedinců nacházejících se ve věkovém období, kdy se u nich vytváří názor na dění ve společnosti a kteří v budoucnu budou tvořit základ společnosti, ve které žijí.

➤ **Výzkumný problém**

Jaký je postoj a povědomí vybraného vzorku veřejnosti k problematice levicového extremismu.

Otázka č. 1

Sympatizujete formou aktivní podpory (finanční, veřejná, členství) s některým extremistickým hnutím?

Otázka č. 2

Byl(a) jste někdy konfrontován(a) osobně s nějakou formou extremismu?

Otázka č. 3

Proti zasedání NATO, Mezinárodního měnového fondu protestovali především extremisté?

Otázka č. 4

K jaké části politického spektra patřili politici uvedení v dotazníku?

Otázka č. 5

Proti ekologické globalizaci vystupují extremisté levicoví nebo pravicoví?

Otázka č. 6

Jako nejvíce nebezpečný vnímáte extremismus levicový nebo pravicový?

Otázka č. 7

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra aktuální nebezpečnosti levicového extremismu?

Otázka č. 8

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra aktuální nebezpečnosti pravicového extremismu?

Otázka č. 9

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra významnosti extremismu pro velkou část obyvatelstva?

Otázka č. 10

Policii jsou vyčítány sympatie jejich členů s levicí nebo pravicí?

Otázka č. 11

Jaký zdroj informací je pro Vás nejdůležitější (TV, Tisk, Rádio, Internet)?

➤ Hypotézy a jejich vyhodnocení

Hypotézy byly takto formulovány na základě studia literatury, médií a vlastních zkušeností.

Hypotéza 1

„Je předpokládáno, že nadpoloviční většina zkoumaných respondentů nižšího věku vykazuje vysoké povědomí o rozdílech mezi jednotlivými druhy extremismu a jejich představitelích“. Na základě provedených šetření byla hypotéza vyvrácena. Z vyhodnocených dotazníků vyplývá, že respondenti s nižším věkem nemají povědomí o těchto předních činitelích extremistických stran. Toto je doloženo odpověďmi na otázku č. 4. Je možno se domnívat, že toto je způsobeno tím, že u respondentů s nižším věkem je malý zájem o tuto problematiku. Tento zájem může vzrůstat s jejich věkem, vyžíváním jejich osobnosti a jejich postupným zapojováním se do věcí veřejných.

Hypotéza 2

„Je předpokládáno, že nadpoloviční většina zkoumaných respondentů vnímá jako nebezpečnější pravicový extremismus v porovnání s levicovým extremismem“. Na základě provedených šetření byla hypotéza vyvrácena. Vyvrácení této hypotézy je doloženo odpověďmi na otázku číslo 6, která se přímo zaměřila na zkoumání této hypotézy. Z výsledků vyplynulo, že 42% respondentů se domnívá, že jako více nebezpečný je pravicový extremismus, 42% respondentů označilo jako nebezpečnější levicový extremismus a 16% respondentů označilo jako shodně nebezpečné obě hnutí.

Hypotéza 3

„Je předpokládáno, že nadpoloviční většina zkoumaných respondentů vnímá problematiku extremismu jako problém marginální ve srovnání s aktuálními společenskými problémy“. Na základě provedených šetření byla hypotéza vyvrácena. Problematika hypotézy byla zjišťována v samostatných otázkách tak, aby zjištění byla co nejpřesnější. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 30% respondentů vnímá problematiku extremismu jako marginální problém, 27% respondentů nepovažuje extremismus za marginální problém. Ostatní respondenti, což je 43%, vyjádřili problematiku extremismu stupněm číslo 3 na stupnici 1 až 5.

➤ Závěr výzkumného šetření

Výzkumným šetřením byly zjištěny následující informace:

Otázka č. 1.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že ze 120 respondentů jich 83% nesympatizuje s žádným extremistickým hnutím, 4% se přiklání k oběma hnutím, 9 % sympatizuje s levicovým hnutím a 4 % se přiklání na stranu pravicového hnutí. Z výsledků dále vyplynulo, že nejvíce sympatizantů je ze školy Obchodní akademie a střední odborná škola logistická v Opavě. Tento výsledek může být ovlivněn největším počtem získaných dotazníků, ale také jistě svou roli hraje titul většího města, oproti např. Lysé nad Labem.

Otázka č. 2.

Respondenti měli sdělit, zda byli někdy konfrontováni s nějakou formou extremismu. Z odpovědí respondentů vyplynulo, že 9% respondentů bylo konfrontováno s formou levicového extremismu, 11% s formou pravicového extremismu, 72% respondentů nebylo osobně konfrontováno s žádnou formou extremismu, 8% respondentů bylo konfrontováno s oběma formami.

Otázka č. 3.

Z odpovědí respondentů vyplynulo: 68% se domnívá, že proti zasedání NATO a MMF protestovali především levicoví extremisté.

Otázka č. 4.

Respondenti měli také určit, k jakému politickému spektru patřili jednotliví politikové. Výsledky průzkumu nejsou překvapující, vzhledem k tomu, že správné odpovědi na zastoupení politiků v jednotlivých stranách se vyskytují u respondentů s vyšším věkem.

Otázka č. 5.

Dále byli respondenti dotazováni, kteří extremisté vystupují proti ekologické globalizaci. 63% jich odpovědělo, že levicoví extremisté, 26% pravicoví extremisté a 11% se domnívá, že ekologickou globalizaci odsuzují obě hnutí.

Otázka č. 6.

V dotazníku byla též otázka, který extremismus vnímají respondenti jako víc nebezpečný, zda pravicový nebo levicový, zde byly zaznamenány tyto výsledky, 42% se domnívá, že nebezpečný je extremismus pravicový, 42% označuje jako nebezpečnější levicový, 11% respondentů vnímá jako nebezpečné obě formy extremismu.

Otázka č. 7.

Otázka byla zaměřena na určení míry nebezpečnosti levicového extremismu. 25 % se domnívá, že levicový extremismus je středně nebezpečný, 33 % mu přikládá malou míru nebezpečnosti a 42% uvedlo vysokou míru nebezpečnosti.

Otázka č. 8.

Otázka byla zaměřena na určení míry nebezpečnosti pravicového extremismu. 22 % se domnívá, že pravicový extremismus je středně nebezpečný, 27 % mu přikládá malou míru nebezpečnosti a 51 % uvedlo vysokou míru nebezpečnosti.

Otázka č. 9.

Respondenti měli určit významnost extremismu pro obyvatelstvo, 43% se domnívá, že extremismus má pro obyvatelstvo střední význam, 30 % uvedeno malý význam a 27% přikládá významnosti velkou váhu.

Otázka č. 10.

Respondenti byli také dotazováni, s kterým hnutím jsou vyčítány sympatie policii, 38% uvedlo, že spíše s pravicovým hnutím, 17% se přiklání k levicovému hnutí a 26 % se domnívá, že jsou to obě hnutí, 19% uvedlo, že žádné sympatie členům policie vyčítány nejsou.

Otázka č. 11.

Respondenti byli také dotázáni, jaký zdroj informací je pro ně nejdůležitější.

Výsledky nejsou nijak překvapivé, protože v drtivé většině respondenti uváděli televizi, internet, a tisk.

➤ Vzorek respondentů.

Z respondentů, kteří vyplnili dotazník bylo 49% žen a 51% mužů, nejvíce ve věku od 15 – 20 let se základním vzděláním (studenti, kteří žijí ve městech s počtem nad 50 000 tis. obyvatel).

Závěr

Bakalářská práce byla vypracována na téma „Problematika levicového extremismu v České republice“. Toto téma se zabývá problematikou soudobého extremismu v České republice. V první části byla práce zaměřena na vymezení slova extremismus, jelikož tento pojem dosud není přesně definován, neboť slovo extrém je odlišně chápáno ve společenských vědách, politické praxi, praxi státních orgánů, ale i v běžném životě.

V bakalářské práci jsou dále popsány jednotlivé odnože extremismu. Zvláště je zaměřena na levicový extremismus, podrobně jsou zde rozebrány jeho jednotlivé směry, které ideově rozdělují levicovou extremistickou scénu.

V závěru teoretické části práce jsou popsány význačné střety policie s levicovými extremisty v poslední době. Podrobně jsou rozebrány pouze dva z těchto střetů: Mezinárodní měnový fond a Světová banka a Czech Tek. V práci je popsána historie, průběh a hodnocení významných střetů.

V praktické části je za pomoci kvantitativního výzkumu, který byl proveden anonymním dotazníkovým šetřením, zjišťována na vzorku populace platnost, nebo vyvrácení předem daných hypotéz.

V závěru bakalářské práce je uvedeno, že po roce 1989 došlo k aktivnímu vývoji extremistických hnutí a organizací, a to jak na straně pravice, tak i levice. V průběhu vývoje došlo k formování jednotlivých skupin a jejich zaměření. Během tohoto období docházelo nejenom k jejich vzniku, ale i zániku. Zlomovým bodem ve vývoji levicové scény bylo 55. výroční zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v Praze, kdy došlo k ničení a drancování ze strany extremistů.

Společnost jednání zavrhla a na základě této reakce veřejnosti došlo k útlumu jejich aktivní činnosti, aktéři se stáhli do pozadí politického dění a tento stav setrvává až na výjimky do současné doby.

Nový vývoj na politické scéně a formy boje extremistických aktivistů nutí společnost i policii ve zdokonalování své činnosti v této oblasti, aby byla schopna čelit nově vzniklému nebezpečí.

Z bakalářské práce vyplývá doporučení více se zaměřit na zkvalitnění vztahů v rodině a na nižších stupních vzdělávání, neboť je zřejmé, že jmenovaná prostředí jsou základem pro vznik myšlení a názorů, které se později mohou zformovat i do postojů extremistických. Rovněž by mělo dojít k zásadnímu zpřísnění legislativních norem a

následných důrazných postihů za prokázané přestupky a trestné činy za každou extremistickou činnost.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BASTL, Martin. *Radikální levice v České republice*, Brno: MU, 2001, 116s. ISBN 80-210-2722-3.
2. DANICS, Štefan; KAMÍN Tomáš. *Extremismus, rasismus a antisemitismus*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2005, 114s. ISBN 80-7251-204-8.
3. DANICS, Štefan. *Extremismus: Hrozba demokracie*. Praha: POLICE HISTORY, 2002. 128 s. ISBN 80-86477-07-X.
4. DANICS, Štefan. *Extremismus*. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-454-3.
5. CHMELÍK, Jan. *Extremismus*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 1997, 116s.
6. CHMELÍK, Jan. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2001, 172s. ISBN 80-7201-265-7.
7. CHMELÍK, Jan. *Symbolika v extremistických hnutích*. Praha 1999: Print -Typia, Brno, 2005, 100s.
8. KELLER, Jan. *Extremismus a stigmatizace*. In *Politický extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vyd. Brno: MU, 1998, s. 77 – 81.
9. MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005, 476 s. ISBN 80-903333-8-9.
10. MAREŠ, Miroslav. *Extremistické spektrum v České republice*. Politologická revue, Praha, ČSPV, 2000, s. 123-126. ISSN 1211-0353.

11. MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*, Brno: Centrum strategických studií, 2003, 656s. ISBN 80-86598-45- 4. 53
12. MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminologie a právní aspekty extremismu*, Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999, 132s. SBNI 80-86008-59-2.
13. MAZEL, Michal. *Oponenti systému*. In *Politický extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: MU, 1998, s. 119 - 281.
14. MURDZA, K. *Sociologický výzkum*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010, s. 118. ISBN 978-80-86-708-91-1
15. PÁNA, L. SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. České Budějovice. 2007, s. 164. ISBN 978-80-86708-52-2.
16. REICHEL, L. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha. 2009, s. 192. ISBN 978-80-247-3006-6.
17. SEDLÁČEK, P. *Mezinárodní měnový fond ve 21. století*. 1. vydání. Praha. C.H. Beck, 2008, s. 234. ISBN 978-80-7400-012-6
18. STRMISKA, Maxmilián. *Demokracie, extremismus, antisystémová orientace*. In *Politický extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: MU, 1998, s. 29 - 46.

Interní předpisy:

1. *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 23.6.1999, kterým se upravuje činnost příslušníků PČR na úseku boje proti extremistické kriminalitě*. Praha: PČR (interní předpis) 1999.

Elektronické zdroje

1. *Bezpečnostní informační služba předkládá výroční zprávu za rok 2004* [online] [cit. 2014-12-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.bis.cz/n/2005-06-01-vyrocní-zprava-2004.html>>

2. *Zpráva o problematice extremismu na území České republiky v roce* [online]. 2010 [cit. 2014-12-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>>
3. *Samostatné výroční zprávy o problematice extremismu na území České republiky předkládané vládě ČR a Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR* [online]. 2000 [cit. 2014-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.mvcr.cz/soubor/extremismus-2000.zip.aspx>>
4. *KONTRAST – časopis radikální alternativy č.5 – 26.září* [online]. 2000 [cit. 2015-01-11]. Dostupný z WWW: <<http://inpeg.ecn.cz/frames/kontrast/kontrast5.rtf>>
5. *Extremisté jsou v Česku aktivní, jejich pozice ale slábne* [online]. 2012 [cit. 2015-01-12]. Dostupný z WWW: <<http://romove.radio.cz/cz/clanek/24935>>
6. *Ředitelství dálnic žádá za CzechTek 230 tisíc* [online]. 2015 [cit. 2015-01-12]. Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/reditelstvi-dalnic-zada-za-czechtek-230-tisic-fe5-/domaci.aspx?c=A050825_170347_domaci_ton>
7. *CzechTek jsem podcenil, uznal Paroubek* [online]. 2005 [cit. 2015-01-16] Dostupný z WWW: <http://zpravy.idnes.cz/czechtek-jsem-podcenil-uznal-paroubek-dx4-/domaci.aspx?c=A050821_144744_domaci_miz>
8. *20 let Policie České republiky* [online]. 2000 [cit. 2015-01-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx?q=Y2hudW09MTA%3d>>
9. *První protesty odpůrců globalizace zažila Praha při summitu MMF a Světové banky* [online]. 2000 [cit. 2015-01-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/102471-prvni-protesty-odpurcu-globalizace-zazila-praha-pri-summitu-mmf-a-svetove-banky/>>.

10. *INPEG:světová banka*[online]. 2000 [cit. 2015-01-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.inpeg.ecn.cz/frams/sb/co-je-sb.html>>.
11. *CzechTek 2005 a policejní zásah – několik poznámek právníka* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupný z WWW:<<http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/czechtek-2005-a-policejni-zasah-nekolik-poznamek-pravnika/141854>>.
12. *CzechTek 2005 na Tachovsku – zásah, který vyvolal silnou vlnu kritiky* [online]. 2010 [cit.2015-01-12]. Dostupný z WWW:<<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/23575-czechtek-2005-na-tachovsku-zasah-ktery-vyvolal-silnou-vlnu-kritiky/>>.
13. *Zásah na CzechTeku stál policii 31milionů* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupné z WWW:<<http://www.novinky.cz/krimi/63024/zasah-na-czechteku-stal-polici-31-milionu.html>>.
14. *Poslanci chtějí od vlády zprávu o zásahu na CzechTeku* [online]. 2005 [cit.2015-01-12]. Dostupný z WWW:<<http://www.rozhlas.cz/zpravy/domaci/zprava/185171>>.

Seznam zkratek

ABC – Anarchistický černý kříž AFA – Antifašistická akce

ČAF – Česká anarchistická federace

ČSAF – Československá anarchistická federace FSA – Federace sociálních anarchistů

SF – Sjednocená fronta

AF – Anarchistická federace

ASF – Anarchosyndikalistická federace

ORA-S – Organizace revolučních anarchistů - Solidarita

ČAS – Česká anarchistická scéna KSM – Komunistický svaz mládeže

KSČ – Komunistická strana Československa

KSČ-ČSSP – Komunistická strana Československa-Československá strana práce KHČ
– Komunistické hnutí Československa

KMČ – Komunistická mládež Československa SV ČR – Slovanský výbor České republiky KČP – Kluby českého pohraničí

SČK – Strana československých komunistů SOSO – Socialistická solidarita

SOP – Socialistická organizace práce SA-B – Socialistická alternativa-Budoucnost

REVO-Skupina revoluční mládeže SAŽ-Socialistická alternativa žen

SAPs - programy strukturálního přizpůsobení INPEG – Iniciativa proti ekonomické globalizaci MMF – Mezinárodní měnový fond

SB – Světová banka

IMC – Nezávislé mediální centrum

OPH – Občanské právní hlídky

HOST – Hnutí občanské solidarity

S26 – September 26

Přílohy

Dotazník

Vážení,

pomozte při realizaci dotazníkového orientačního šetření, ve kterém bude provedena analýza postoje veřejnosti k problematice levicového extremismu. Vaše odpovědi jsou zcela anonymní, pomohou zhodnotit Vaše názory a budou součástí bakalářské práce.

S poděkováním a pozdravem.

Ivana Kozelská

1) Sympatizujete formou aktivní podpory(finanční) s některým extremistickým hnutím?

levicový   ano   ne

pravicový   ano   ne

2) Byl(a) jste někdy konfrontován(a) osobně s nějakou formou extremismu?

levicovým   ano   ne

pravicovým   ano   ne

3) Proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky protestovali především extremisté:

levicovní   ano   ne

pravicovní   ano   ne

4) K jaké části politického spektra patřili tito politici:

levicové   pravicové

Jorg Haider

V.I. Lenin

Juan Peron

Benito Mussolini

Vladimir Žirinovskij

Karel Marx

Fidel Castro

Che Guevara

Jean-Marie Le Pen

Ján Slota

5) Proti ekologické globalizaci vystupují extremisté:

levicovní

pravicovní

6) Jako nejvíce nebezpečný vnímáte extremismus :

levicový

pravicový

7) Prosím, ohodnoťte následující položky na stupnici od 1 do 5 (1 malá, 5 velká).

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra aktuální nebezpečnosti levicového extremismu:

1   2   3   4   5

8) Prosím, ohodnoťte následující položky na stupnici od 1 do 5 (1 malá, 5 velká).

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra aktuální nebezpečnosti pravicového extremismu:

1   2   3   4   5

9) Prosím, ohodnoťte následující položky na stupnici od 1 do 5 (1 malá, 5 velká).

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra významnosti extremismu pro velkou část obyvatelstva:

1   2   3   4   5

10) Polici jsou vyčítány sympatie jejich členů s....?

levicí   ano   ne

pravicí   ano   ne

11) Jaký zdroj informací je pro Vás nejdůležitější (možno zaškrtnout více odpovědí)

Tv   Tisk   Rádio   Internet   Letáky   Semináře

Pohlaví: M   Ž

Věk: 10-20   21-30   31-40   41-50   51-60

Vzdělání: Z   SŠ   vyšší odborné   VŠ

Místo bydliště - počet obyvatel do: 10 000

20 000

50 000

100 000

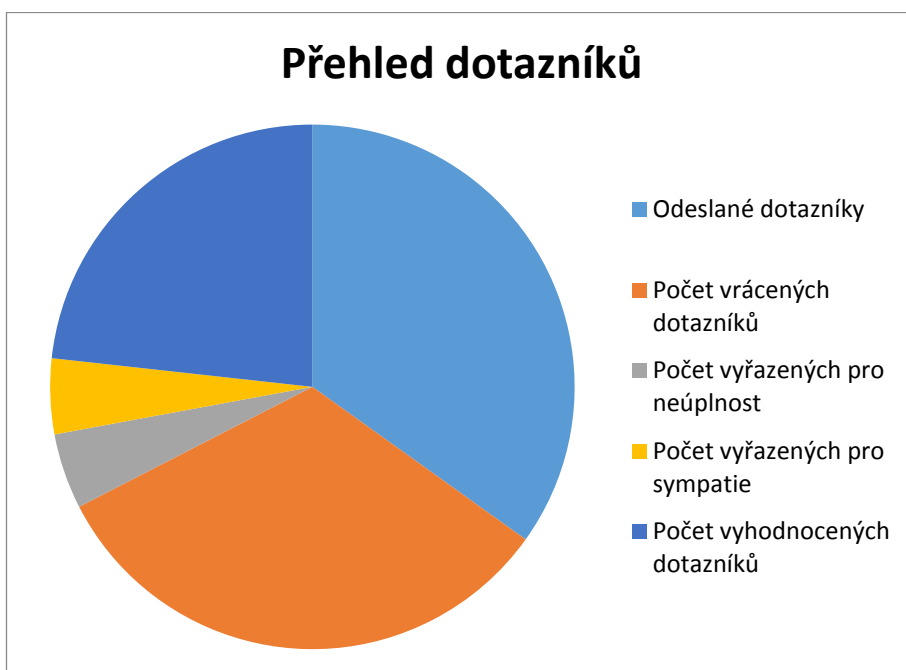
500 000

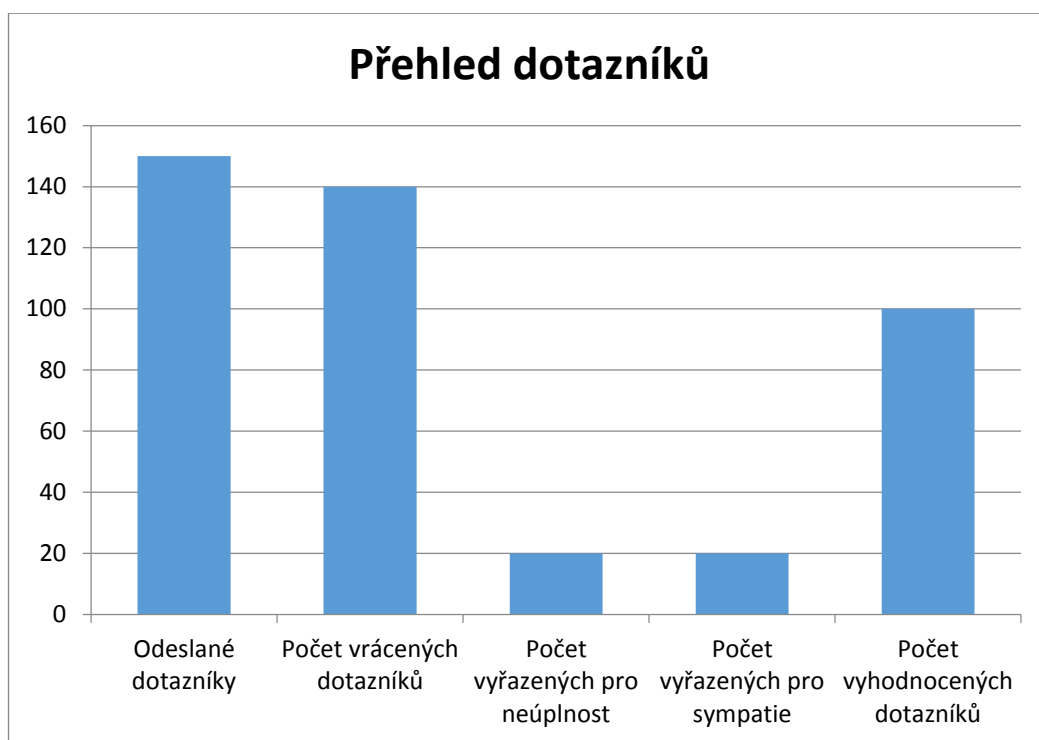
nad 500 000

Vyhodnocení dotazníků a grafy

V období ledna a února 2015 byl proveden dotazníkový průzkum „Postoj veřejnosti k problematice extremismu“. Šetření bylo provedeno mezi studenty a učiteli středních a vysokých škol, kteří odpovídali na dané otázky. Celkem bylo rozdáno 150 dotazníků, z nichž se zpět vrátilo 140. Při kontrole dotazníků bylo zjištěno, že 20 dotazníků nevyhovuje potřebám šetření pro neúplnost vyplněných údajů, byly tedy vyřazeny ze samotného šetření. V průběhu hodnocení bylo dále zjištěno, že celkem 20 respondentů sympatizuje s některou z extremistických organizací. Tyto dotazníky byly též vyřazeny pro předpojatost respondentů. Toto vyhodnocení se zobrazuje v odpovědích na otázku č.1.

Odeslané dotazníky	150
Počet vrácených dotazníků	140
Počet vyřazených pro neúplnost	20
Počet vyřazených pro sympatie	20
Počet vyhodnocených dotazníků	100

Dotazníky, které byly vyřazeny pro neúplnost a sympatie nebyly zahrnuty do žádné z vyhodnocovaných otázek a ve výsledcích se nezobrazují. Otázky byly hodnoceny jednotlivě, nejprve podle celkového počtu odpovědí respondentů na dané otázky a následně vyhodnoceny, dále dělení probíhalo podle odpovědí z jednotlivých škol.

Vznikly tedy tyto kategorie:

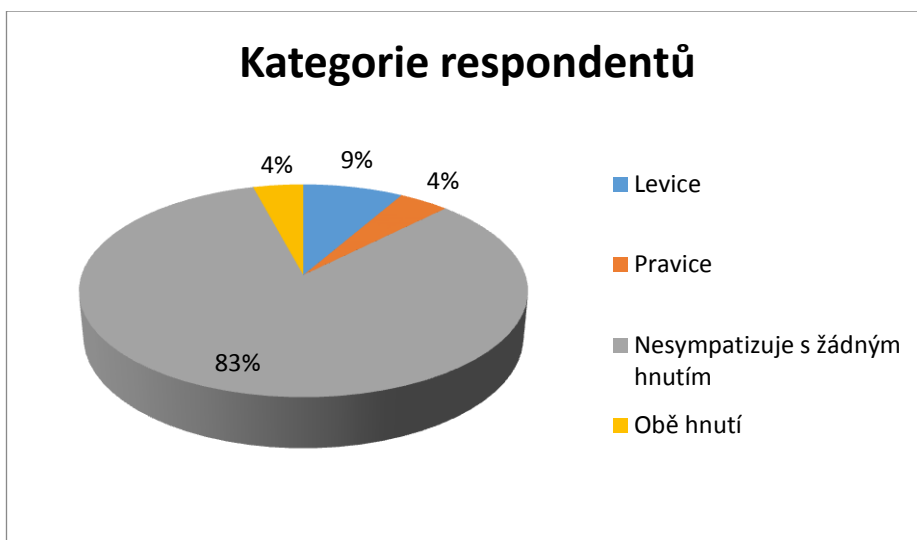
Kategorie	Počet vrácených dotazníků	Počet vyhodnocených dotazníků	Počet vyřazených dotazníků pro neúplnost	Počet vyřazených dotazníků pro sympatie	Vzorek respondentů
Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	70	48	12	10	Studenti, učitelé
Slezská univerzita v Opavě	40	31	5	4	Studenti, učitelé
Obchodní akademie Lysá nad Labem	30	21	3	6	Studenti

Vyhodnocení obsahuje:

1. Zhodnocení odpovědí respondentů celkově – tabulkově, kde jsou počty odpovědí vyjádřeny číselně.
2. Zhodnocení odpovědí respondentů celkově – grafická část, odpovědi respondentů jsou vyjádřeny procentuálně (výsečové grafy).
3. Zhodnocení odpovědí respondentů podle kategorií – tabulkově, kde jsou počty odpovědí vyjádřeny číselně.
4. Zhodnocení odpovědí respondentů podle kategorií – grafická část, odpovědi respondentů jsou vyjádřeny vizuálně, tak aby se daly porovnat odpovědi z jednotlivých kategorií (sloupcové grafy).

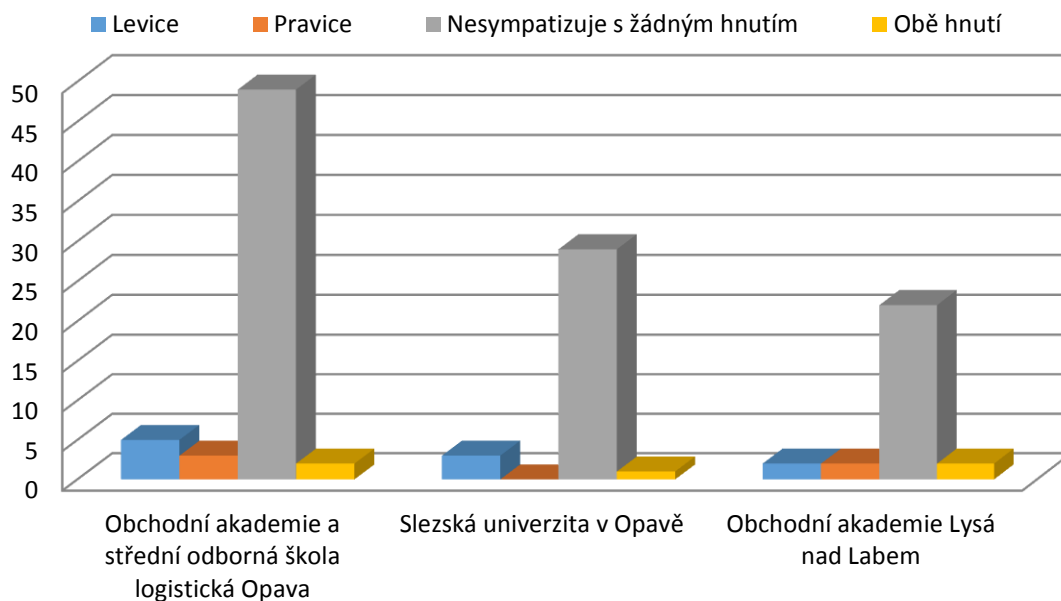
1. Sympatizujete formou aktivní podpory (finanční, veřejná, členství) s některým extremistickým hnutím?

Levice	10
Pravice	5
Nesympatizuje s žádným hnutím	100
Obě hnutí	5

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
Levice	5	3	2
Pravice	3	0	2
Nesympatizuje s žádným hnutím	49	29	22
Obě hnutí	2	1	2

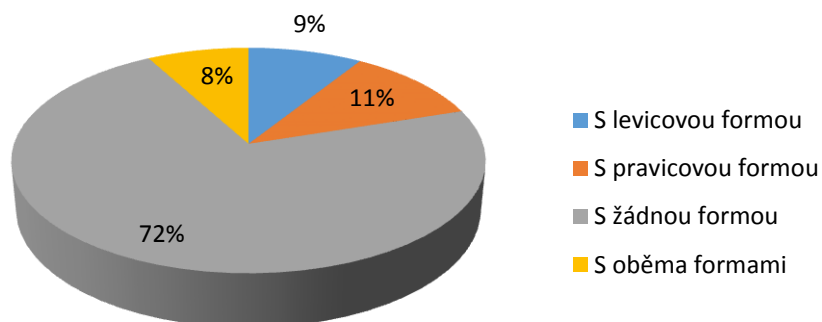
Přehled sympatií k jednotlivým druhům extremismu

2. Byl(a) jste někdy konfrontován(a) osobně s nějakou formou extremismu?

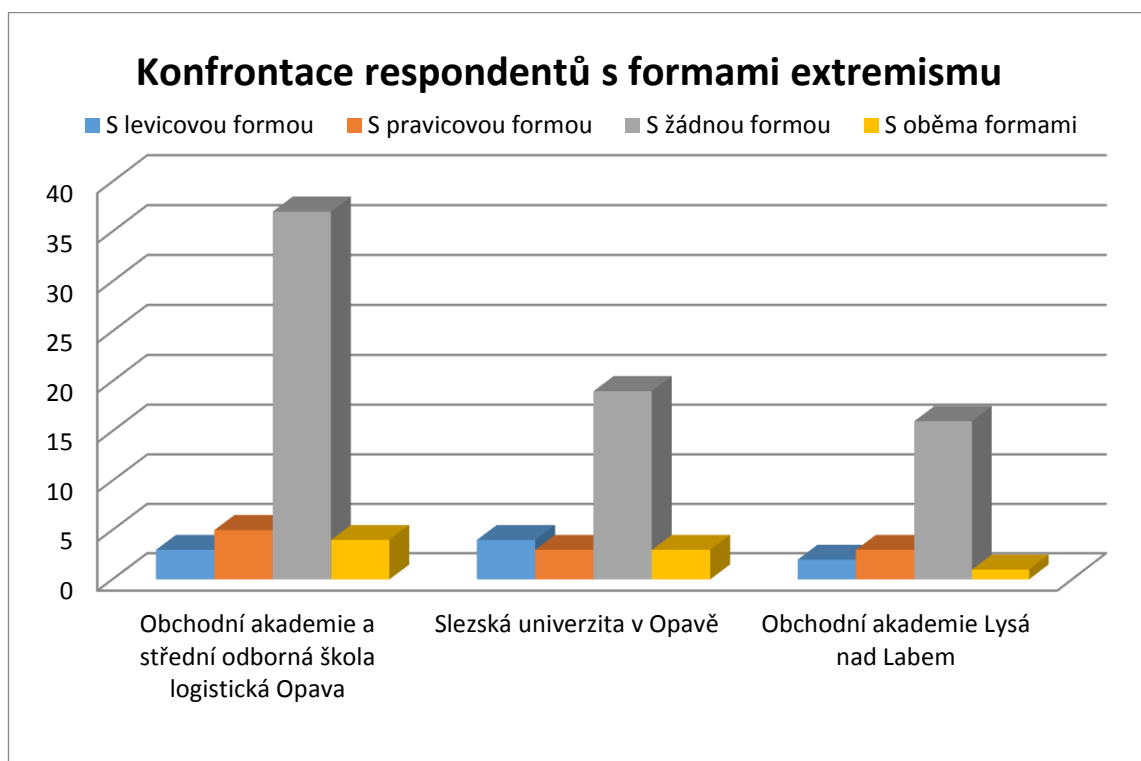
S levicovou formou	9
S pravicovou formou	11
S žádnou formou	72
S oběma formami	8

Vyhodnocení otázky č.2

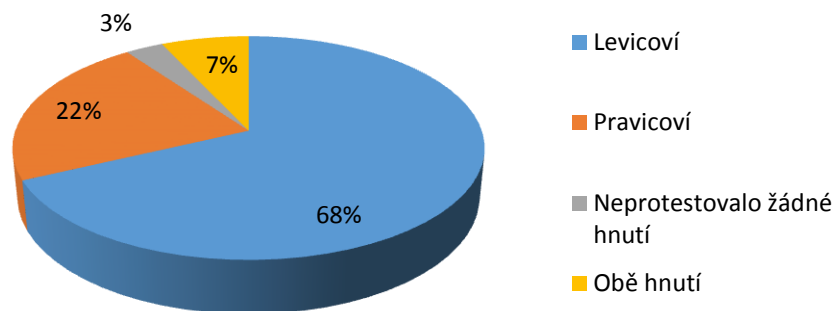
	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
S levicovou formou	3	4	2
S pravicovou formou	5	3	3
S žádnou formou	37	19	16
S oběma formami	4	3	1

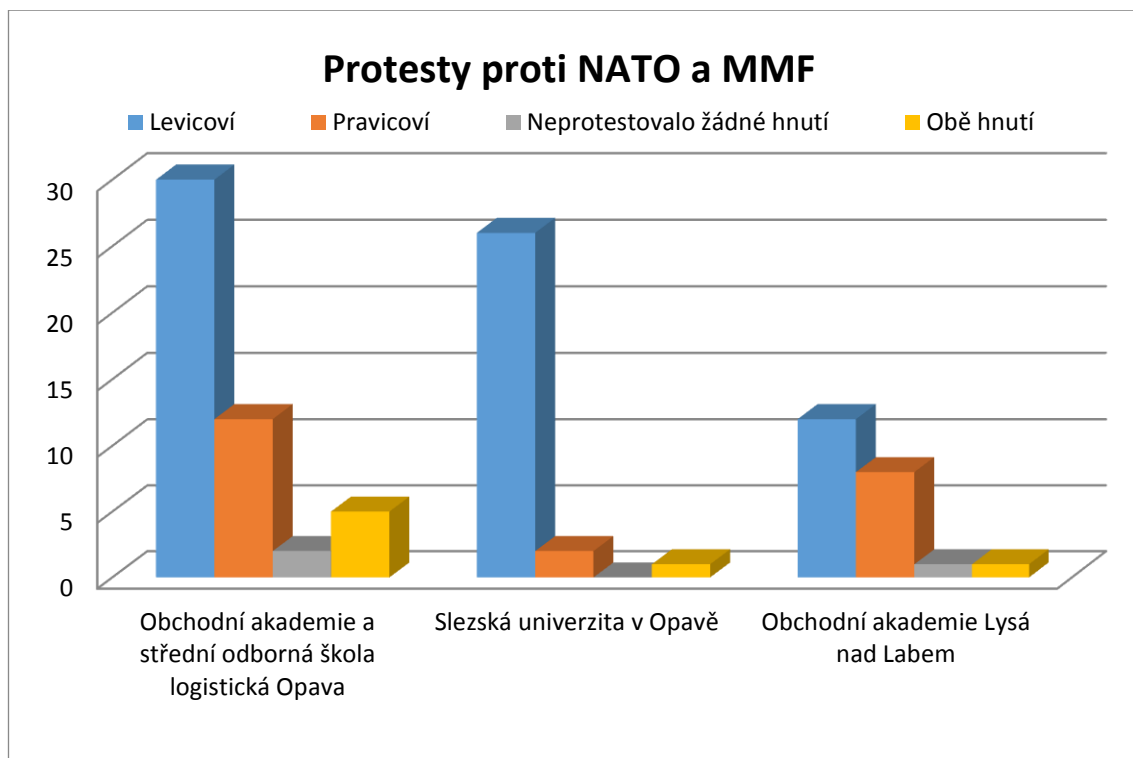
3. Proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky protestovali především extremisté:

Levicoví	68
Pravicoví	22
Neprotestovalo žádné hnutí	3
Obě hnutí	7

Vyhodnocení otázky č.3

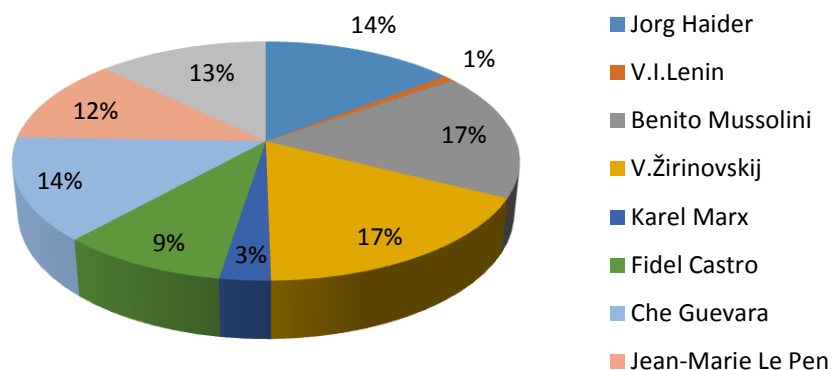
	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
Levicoví	30	26	12
Pravicoví	12	2	8
Neprotestovalo žádné hnutí	2	0	1
Obě hnutí	5	1	1

4. K jaké části politického spektra patřili tito politici:

Politik	zaměření pravicové	zaměření levicové
Jorg Haider	52	48
V.I.Lenin	3	97
Benito Mussolini	62	38
V.Žirinovskij	62	38
Karel Marx	10	90
Fidel Castro	33	67
Che Guevara	50	50
Jean-Marie Le Pen	42	58
Ján Slota	46	54

Vyhodnocení otázky č.4

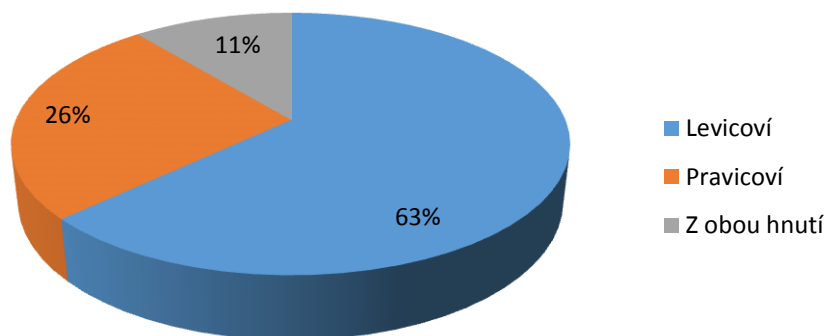

Politik	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava		Slezská univerzita v Opavě		Obchodní akademie Lysá nad Labem	
	Zaměření P	Zaměření L	Zaměření P	Zaměření L	Zaměření P	Zaměření L
Jorg Haider	20	29	25	4	7	15
V.I.Lenin	1	48	0	29	2	20
Benito Mussolini	30	19	27	2	5	17
V.Žirinovskij	25	24	25	4	12	10
Karel Marx	4	45	0	29	6	16
Fidel Castro	20	29	1	28	12	10
Che Guevara	30	19	2	27	18	4
Jean-Marie Le Pen	14	35	25	4	3	19
Ján Slota	15	34	26	3	5	17

5. Proti ekologické globalizaci vystupují extremisté:

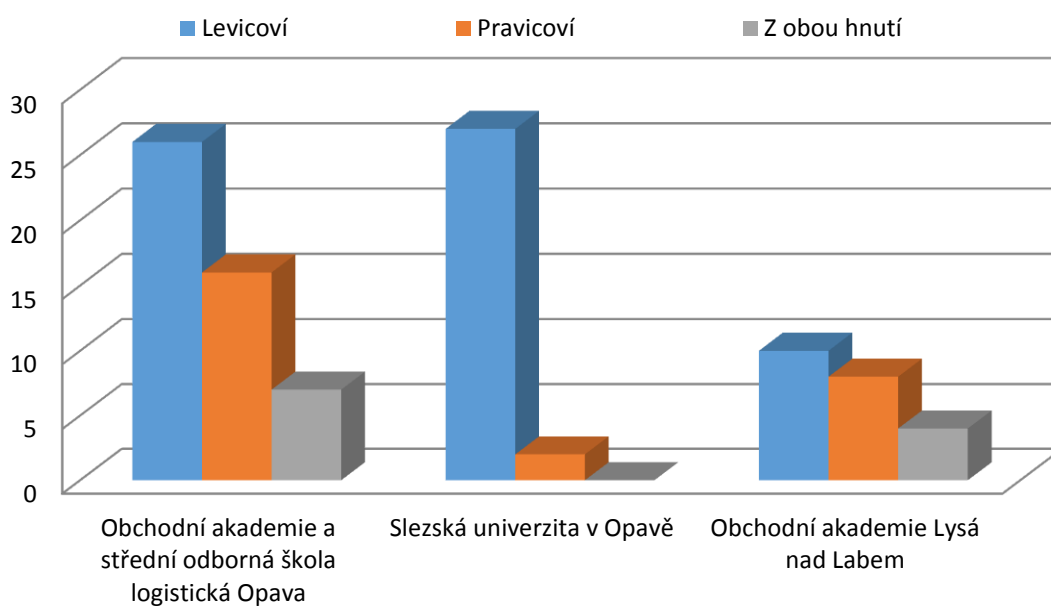
Levicoví	63
Pravicoví	26
Z obou hnutí	11

Vyhodnocení otázky č.5

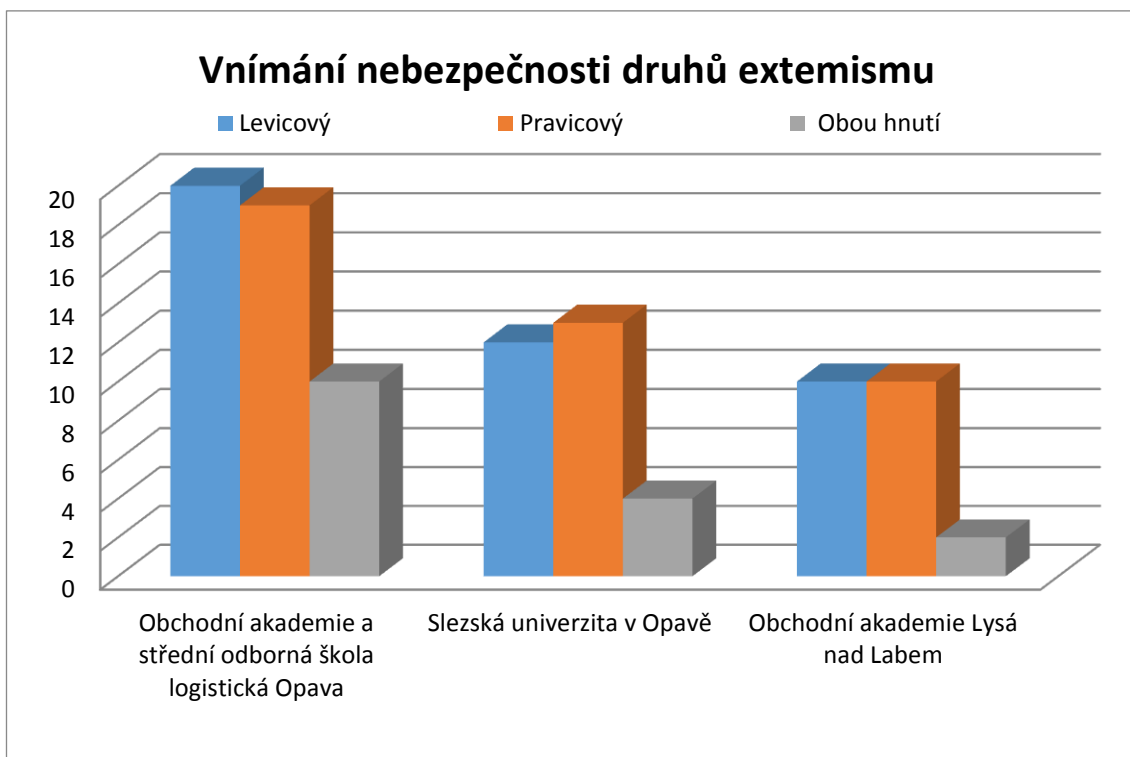
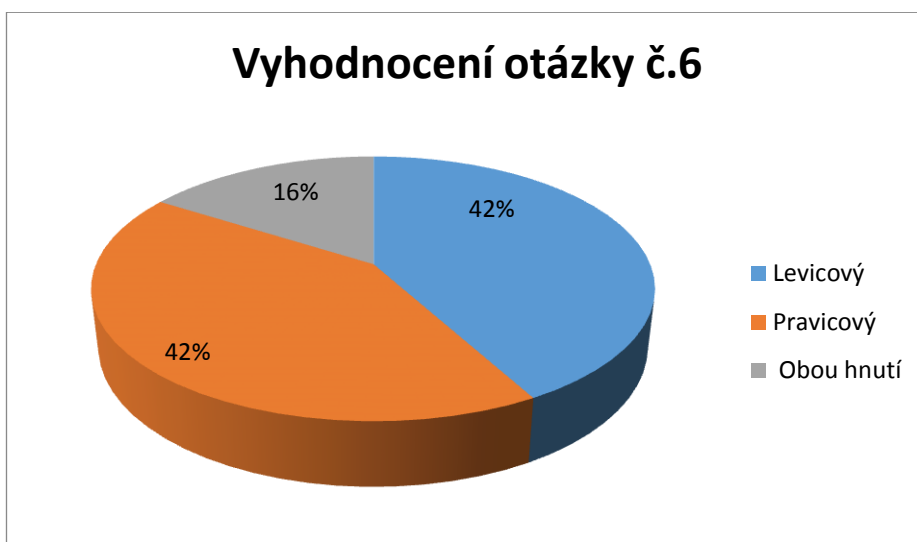
	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
Levicoví	26	27	10
Pravicoví	16	2	8
Z obou hnutí	7	0	4

Vystupování proti ekologické globalizaci

6. Jako nejvíce nebezpečný vnímáte extremismus:

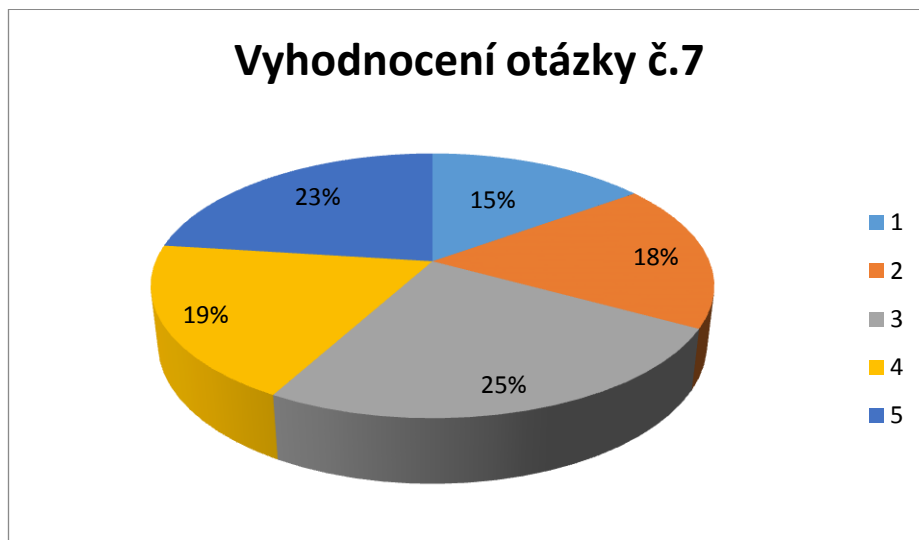
Levicový	42
Pravicový	42
Obou hnutí	16

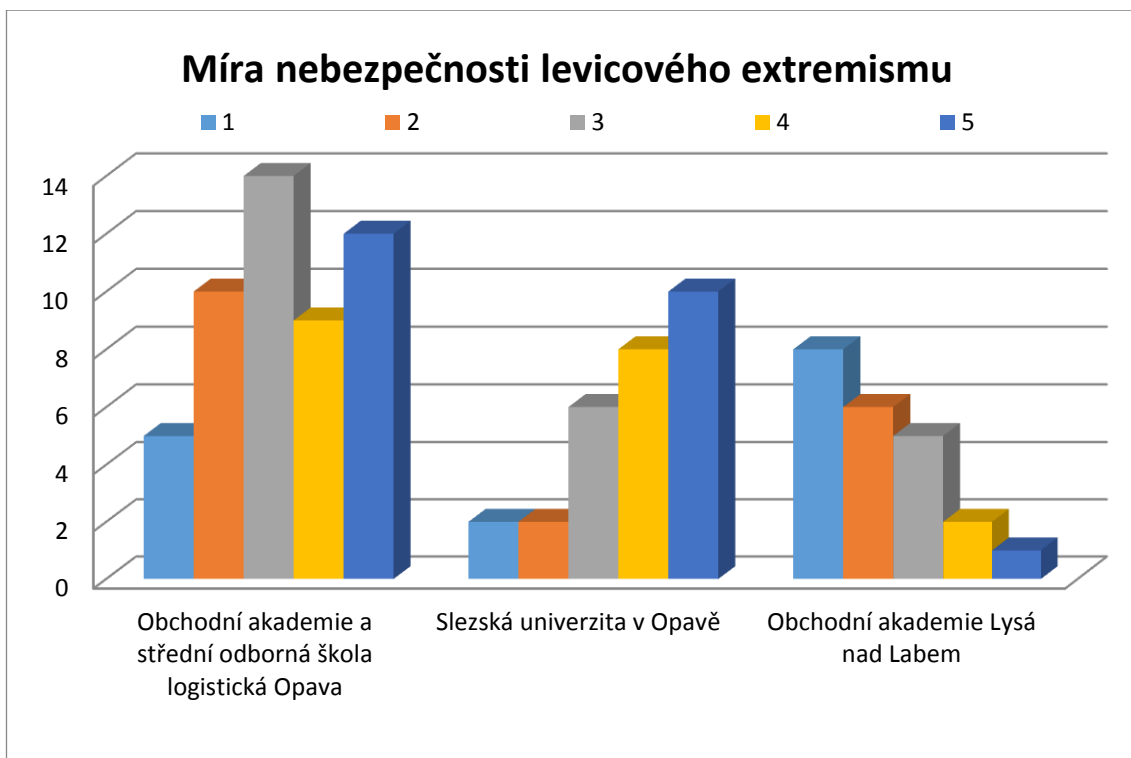
7. Prosim, ohodnoťte následující položky na stupnici od 1 do 5 (1 malá, 5 velká).

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra aktuální nebezpečnosti levicového extremismu:

1	15
2	18
3	25
4	19
5	23

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
1	5	2	8
2	10	2	6
3	14	6	5
4	9	8	2
5	12	10	1

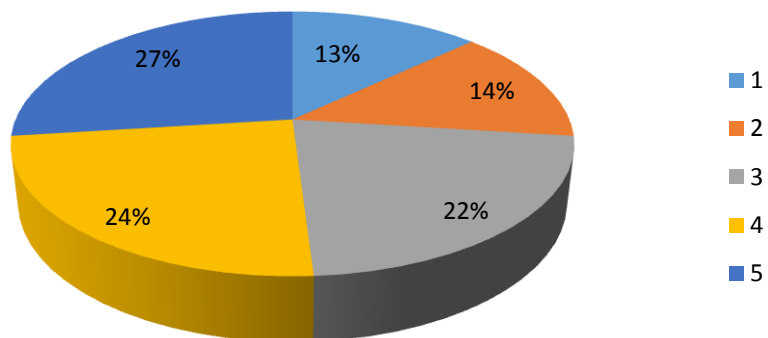
8. Prosím, ohodnoťte následující položky na stupnici od 1 do 5 (1 malá, 5 velká).

Jaká je, dle Vašeho mínění, míra aktuální nebezpečnosti pravicového extremismu:

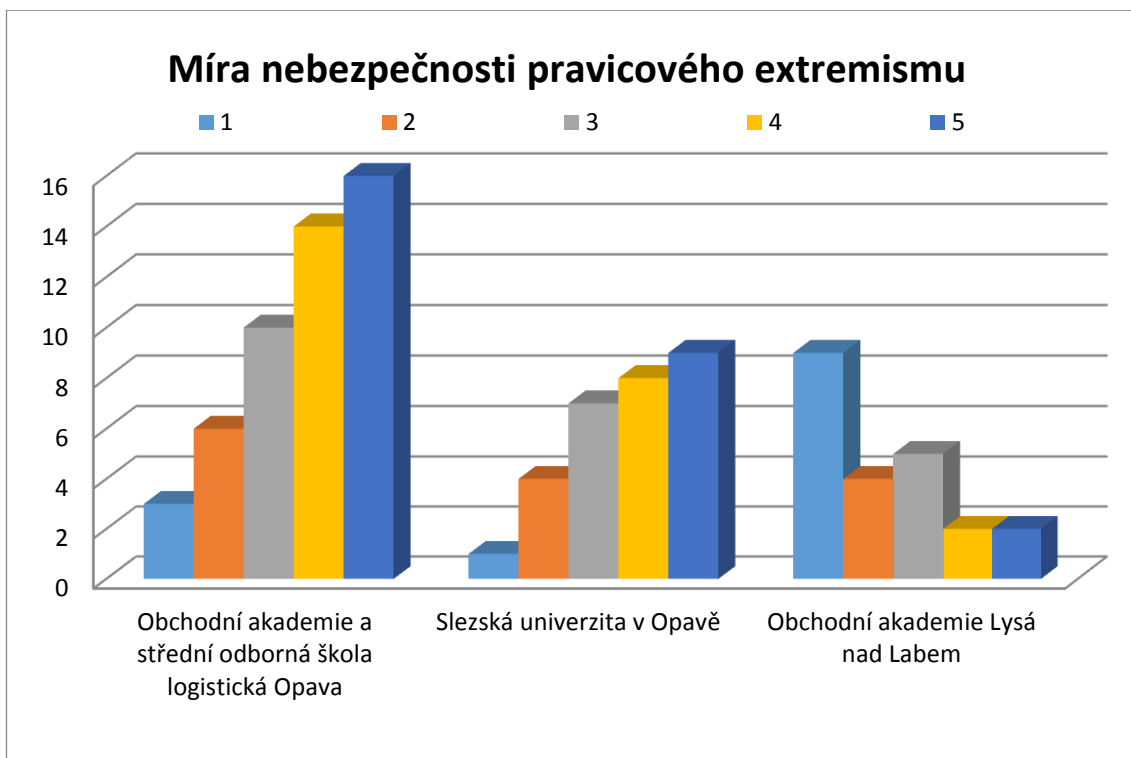
1	13
2	14
3	22
4	24
5	27

Vyhodnocení otázky č.8

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
1	3	1	9
2	6	4	4
3	10	7	5
4	14	8	2
5	16	9	2

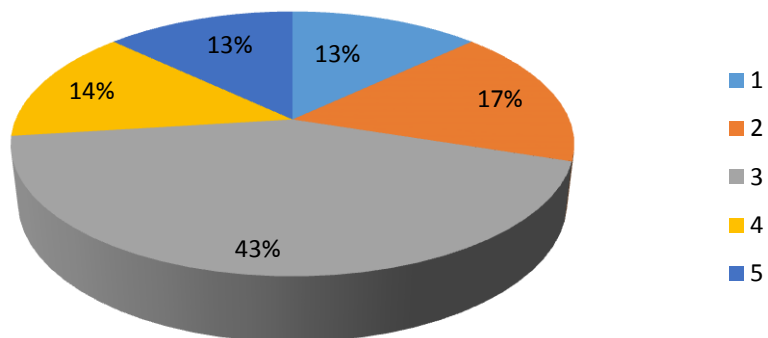

9. Prosím, ohodnoťte následující položky na stupnici od 1 do 5 (1 malá, 5 velká).

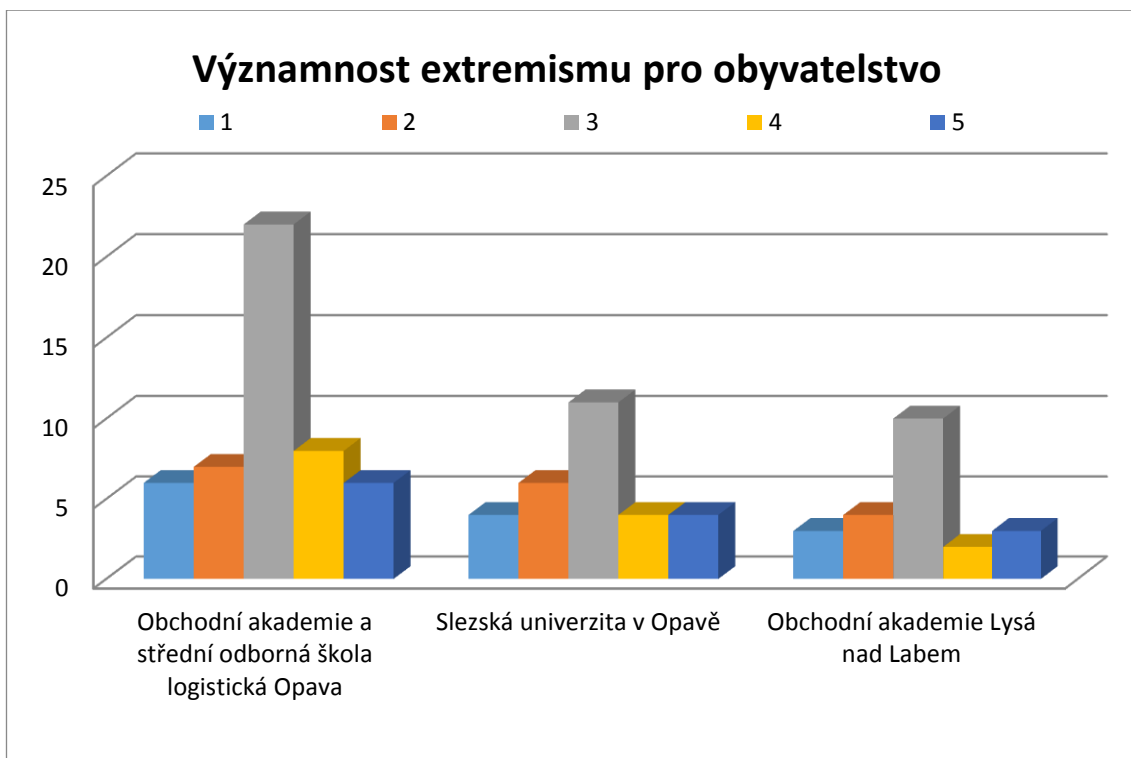
Jaká je, dle Vašeho mínění, míra významnosti extremismu pro velkou část obyvatelstva:

1	13
2	17
3	43
4	14
5	13

Vyhodnocení otázky č.9

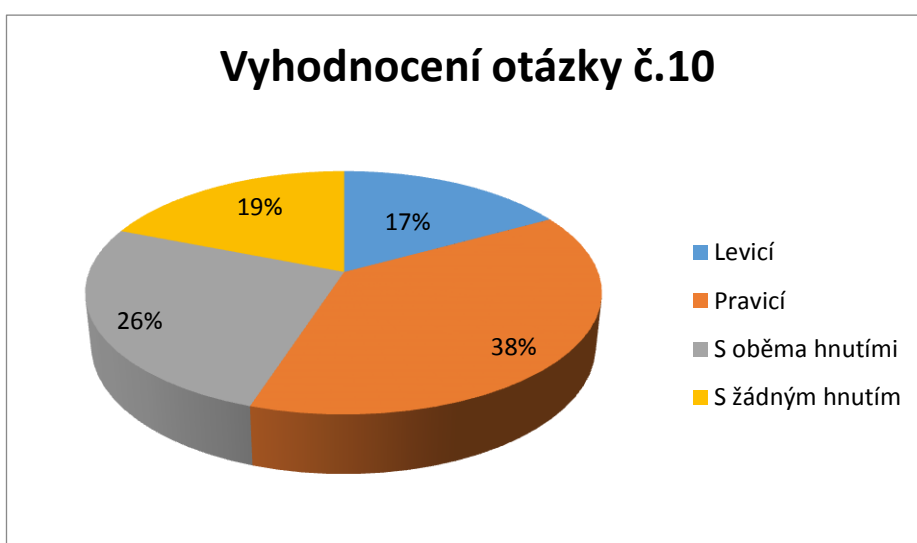

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
1	6	4	3
2	7	6	4
3	22	11	10
4	8	4	2
5	6	4	3

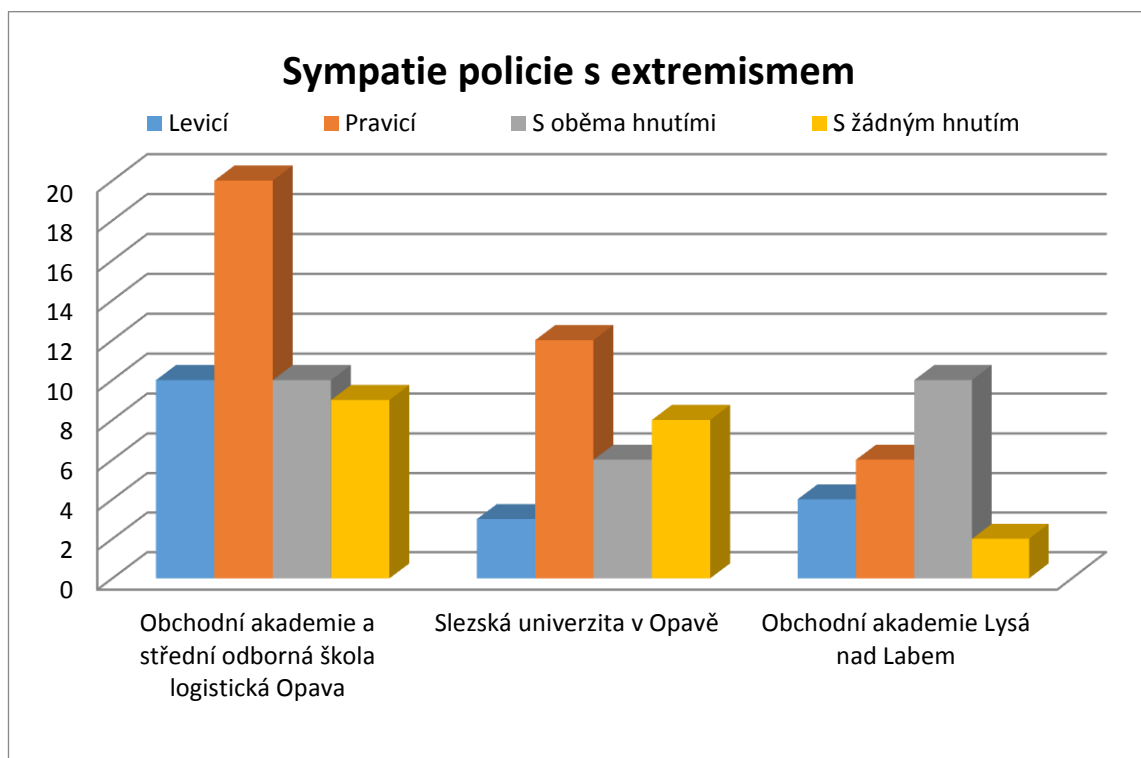

10. Polici jsou vyčítány sympatie jejich členů s....?

Levicí	17
Pravicí	38
S oběma hnutími	26
S žádným hnutím	19

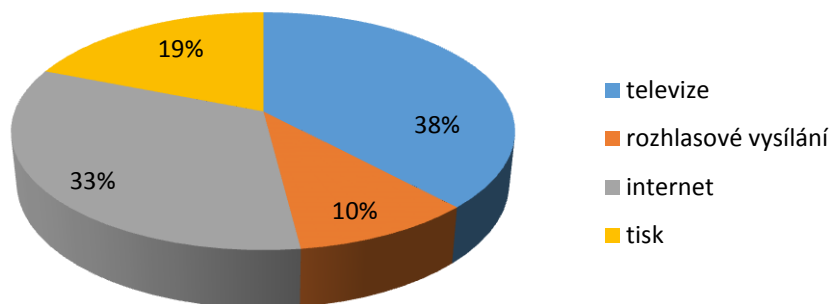
	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
Levicí	10	3	4
Pravicí	20	12	6
S oběma hnutími	10	6	10
S žádným hnutím	9	8	2

11. Jaký zdroj informací je pro Vás nejdůležitější (možno zaškrtnout více odpovědí)
 Tv Tisk Rádio Internet.

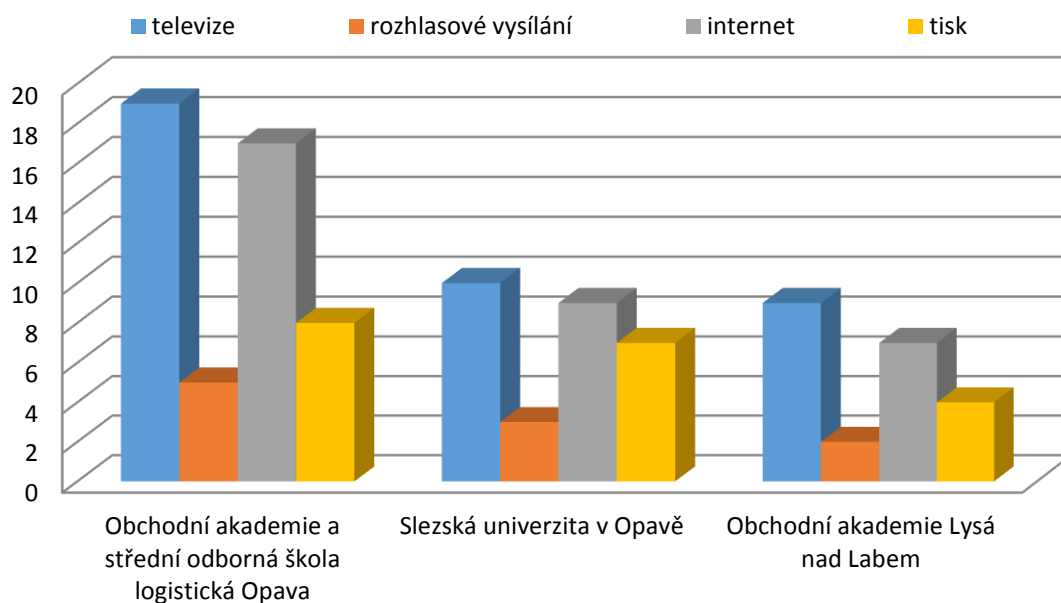
televize	38
rozhlasové vysílání	10
internet	33
tisk	19

Vyhodnocení otázky č.11

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
televize	19	10	9
rozhlasové vysílání	5	3	2
internet	17	9	7
tisk	8	7	4

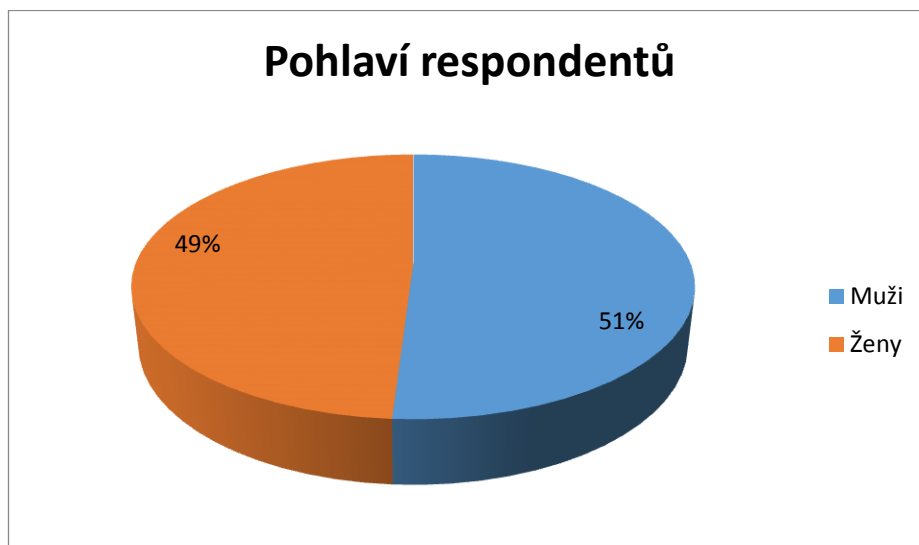
Sympatie policie s extremismem

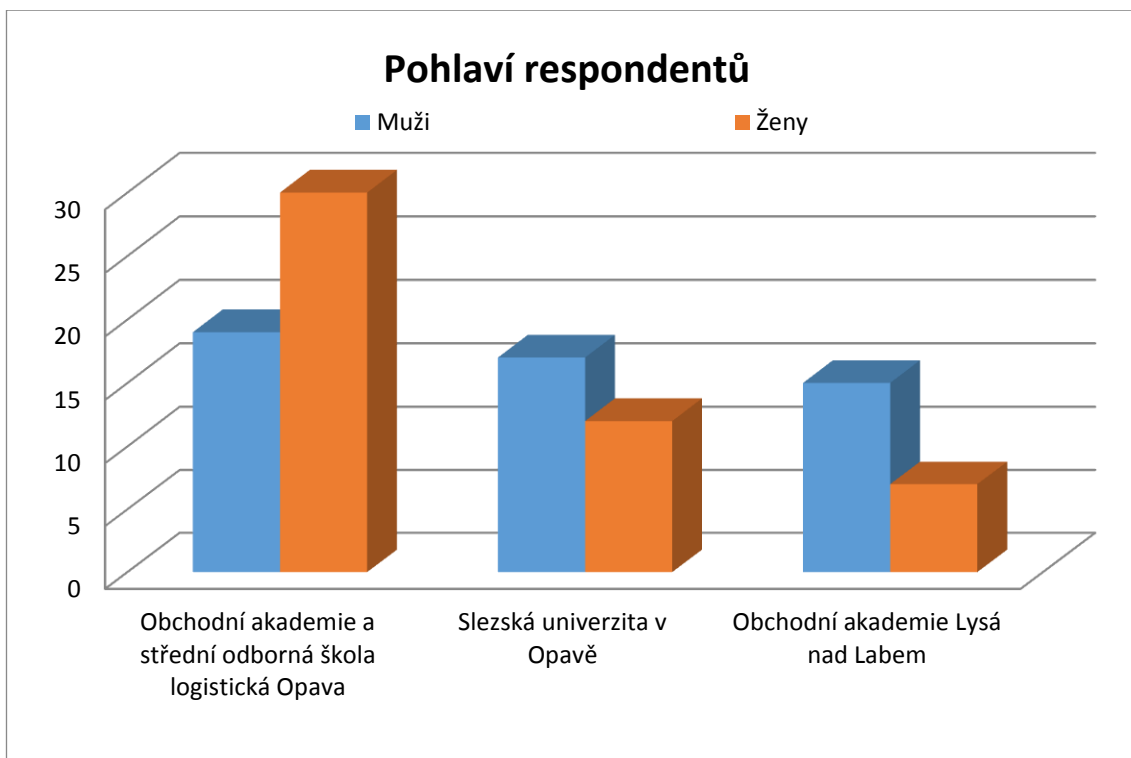
Vzorek respondentů

Pohlaví respondentů

Muži	51
Ženy	49

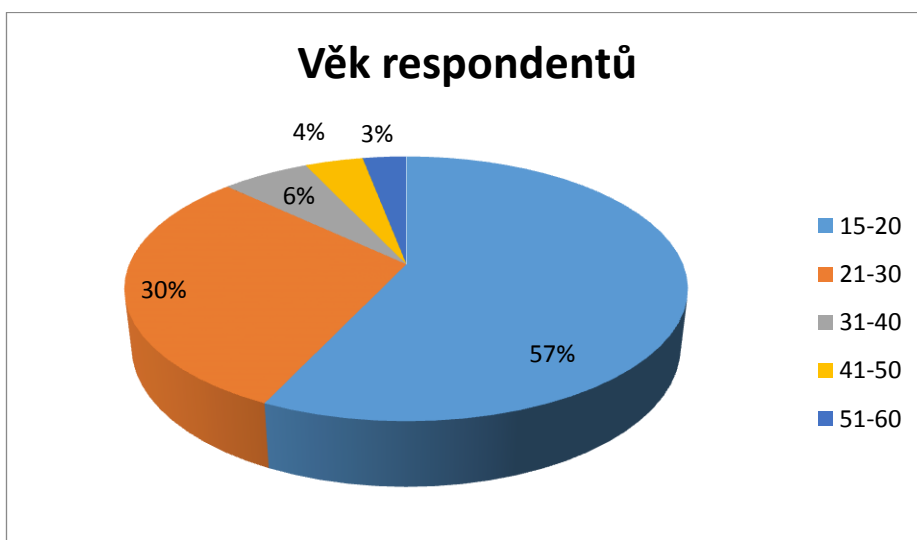

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
Muži	19	17	15
Ženy	30	12	7

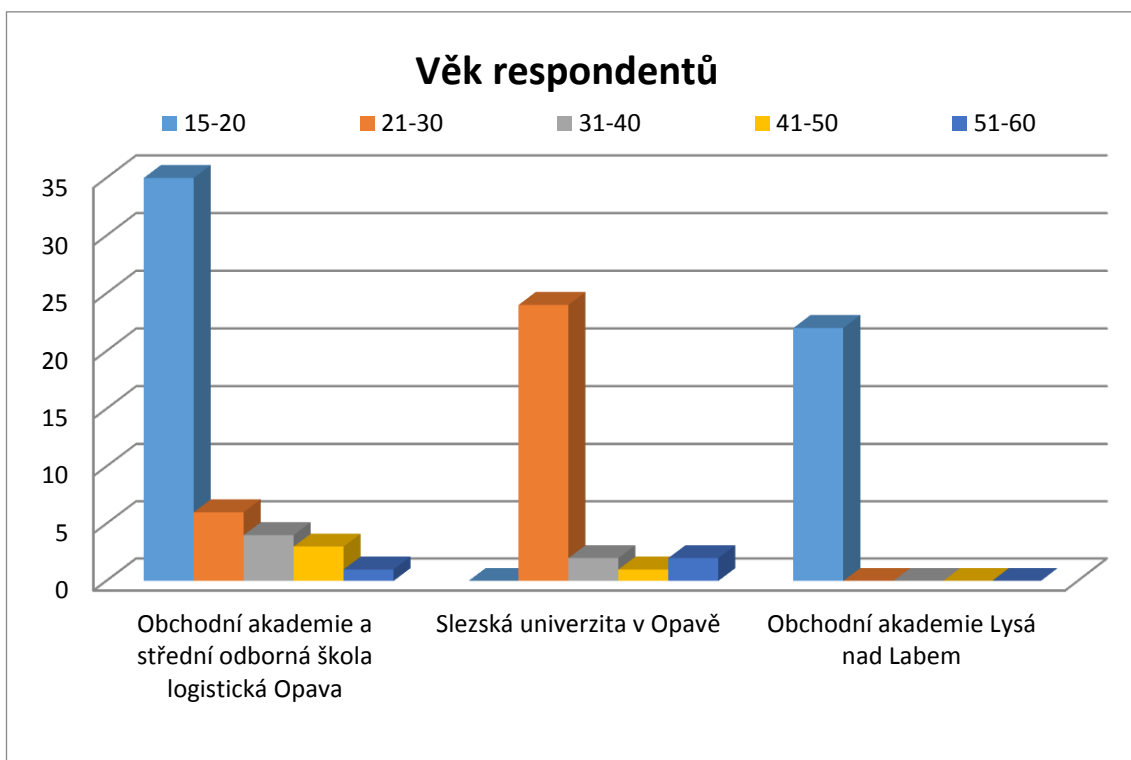
Věk respondentů

15-20	57
21-30	30
31-40	6
41-50	4
51-60	3

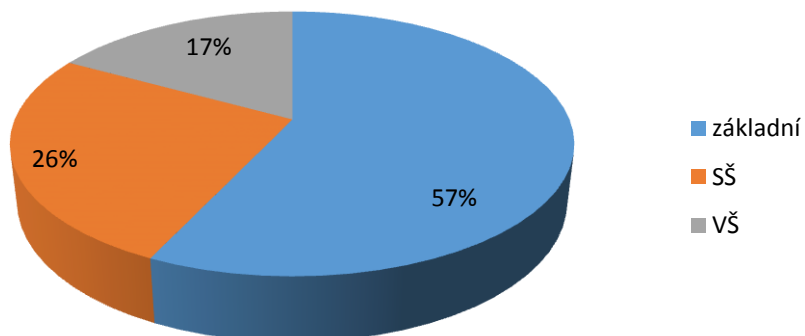
	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
15-20	35	0	22
21-30	6	24	0
31-40	4	2	0
41-50	3	1	0
51-60	1	2	0

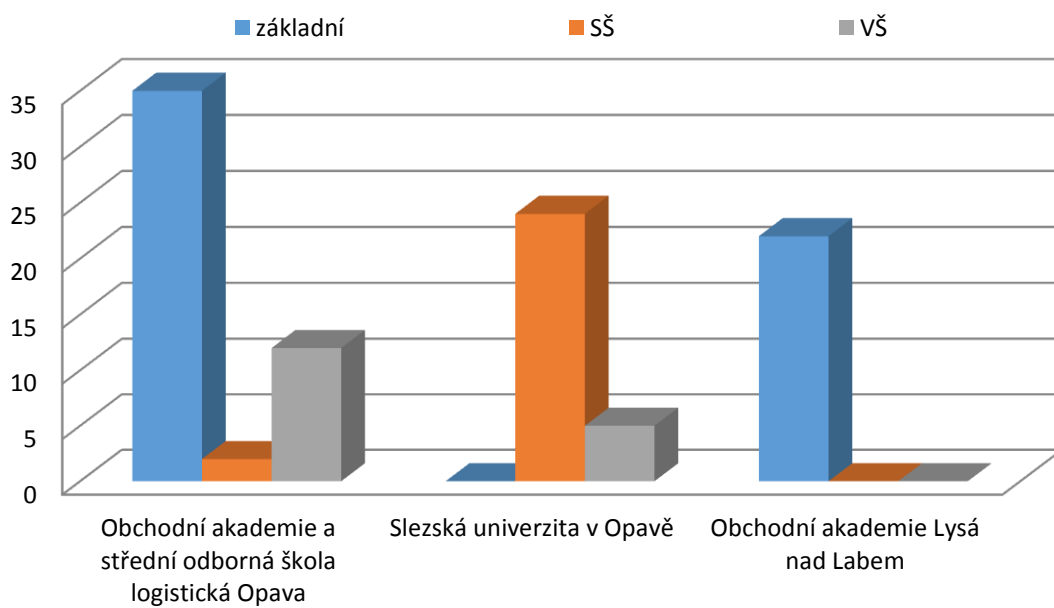
Vzdělání respondentů

základní	57
SŠ	26
VŠ	17

Vzdělání respondentů

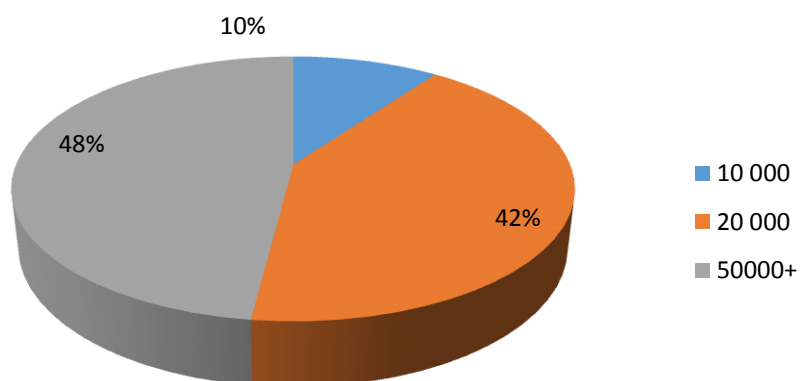
Vzdělání respondentů

Bydliště respondentů

10 000	10
20 000	42
50000+	48

Bydliště respondentů

	Obchodní akademie a střední odborná škola logistická Opava	Slezská univerzita v Opavě	Obchodní akademie Lysá nad Labem
10 000	5		5
20 000	15	10	17
50000+	29	19	

Bydliště respondentů

